

РІК LXI, Ч. 9

ВЕРЕСЕНЬ — 2004 — SEPTEMBER

№ 9, VOL. LXI

НАШЕ ЖИТТЯ

OUR LIFE

ВИДАЄ ССЮЗ УКРАЇНОК АМЕРИКИ — PUBLISHED BY UNWLA, INC.

НАШЕ ЖИТТЯ

PIK LXI

ВЕРЕСЕНЬ

Ч. 9

Виходить раз у місяць
видає

СОЮЗ УКРАЇНОК АМЕРИКИ

Неприбуткова організація

Засновник Українського Музею в Нью-Йорку

Головний редактор — Ірена Чабан

Редактор англomовної частини — Тамара Стадниченко

Мовний редактор — Лев Чабан

Редакційна колегія:

Ірина Куровицька (з уряду) — голова Союзу Українок Америки

Марта Богачевська-Хом'як

Любов Волинець

Анна-Галія Горбач

Ася Гумецька

Галина Кирпа

Катерина Немира (з уряду) — пресова реф. Головної Управи СУА

Марта Тарнавська

Адреса редакції: 203 Second Avenue, New York, NY 10003
Тел./Факс: (212) 982-2889

Річна передплата в США

Для членів СУА ..... \$ 25.00

Для інших передплатників ..... \$ 30.00

Поодинокое число ..... \$ 3.00

В країнах поза межами США ..... US \$ 40.00

Адміністратор: М. Оріся Яцусь

P.O. Box 24, Matawan, NJ 07747-0024 Тел./Факс: (732) 441-9377

OUR LIFE

VOL. LXI

SEPTEMBER

№ 9

Published by

UKRAINIAN NATIONAL WOMEN'S LEAGUE OF AMERICA, INC.

Non-profit organization

Founders of The Ukrainian Museum in New York, N.Y.

Editor-in-Chief — Irena Chaban

English Editor — Tamara Stadnychenko

Ukrainian Language consultant — Lev Chaban

Contributing Editors:

Iryna Kurowyckyj — UNWLA Inc. President

Martha Bohachevsky Chomiak

Lubow Wolynets

Anna-Halia Horbach

Assya Humetsky

Halyna Kyrypa

Kateryna Nemyra — Press

Martha Tarnawsky

Editorial Office: 203 Second Avenue, New York, NY 10003
Tel./Fax: (212) 982-2889

Annual subscription in the USA for UNWLA members ..... \$ 25.00

Annual subscription in the USA for other subscribers..... \$ 30.00

Annual subscription in countries other than USA..... \$ 40.00 US currency

Single copy ..... \$ 3.00

Business administrator: M. O. Jacus

Tel./Fax: (732) 441-9377

ШІСТДЕСЯТИЛІТТЯ ЖУРНАЛУ СУА “НАШЕ ЖИТТЯ”

ЗМІСТ

Марта Тарнавська. Три листи Докі Гуменної	1
Докія Гуменна. Листи до Остапа Тарнавського	1
Ірина Вільде. Рожі	4
Оксана Сапеляк. Для добра народу	5
Галина Кирпа. “Хвилину тому був я чародій...”	7
Микола Вінграновський. Може бути, що мене не буде... ..	7
Микола Вінграновський. Ні! Цей народ із крові і землі... ..	8
Сторінки з минулого... ..	9
Збережемо “Наше Життя”!	10
Олександр Козаренко. Лідія Шутко	11
Our Life	
Iryna Kurowyckyj. From the Desk of the President	13
UNWLA and Combined Federal Campaign.	15
If We Had Pride. (1944)	16
Natalka Panczak Firko. Svitlychka	17
Virlana Tkacz. kolo nas.....	18
Dzvinka Martiuk Zacharczuk. Why I Am a Member of the UNWLA	20
Barbecued Swordfish Steaks.....	20
Ірина Куровицька. Новини Головної Управи СУА	21
Анкета вступу до СУА	22
Діяльність округ і відділів СУА	23
Переступили межу вічності	31
Добродійство	33
Нашим дітям	34

На обкладинці: “Чекання”. Роксоляна Кардиналовська.

Просимо всіх дописувачів посилати до редакції тільки оригінали дописів, статей. Згідно з журналістичною практикою, не подається копій, що були поміщені чи переслані до інших видань.

Незамовлених матеріалів редакція не повертає, а також не веде листування з приводу невикористаних матеріалів.

Редакція застерігає за собою право скорочувати матеріали і виправляти мову. Статті, підписані прізвищем чи псевдонімом автора, не завжди відповідають поглядам редакції.

Передруки і переклади матеріалів з “Нашого Життя” дозволені за поданням джерела.

На адресі, поміщеній на журналі, є зазначено, доки заплачена передплата.

Усі редакційні матеріали просимо пересилати на адресу редакції, з поміткою “редакторів”.

Кошти вироблення кліше покривають дописувачі.

Дописи просимо писати виразно, через два інтервали, зокрема чітко імена і прізвища поданих осіб.

Редакція приймає за домовленням, тел.: (212) 982-2889.

“OUR LIFE” (USPS 414-660) is published monthly (except August) by Ukrainian National Women's League of America, Inc., 203 Second Avenue, New York, N.Y. 10003 ISSN 0740-0225

Periodicals Postage Paid at New York, NY and at additional mailing offices. (USPS 414-660)

Postmaster: send address changes to

“OUR LIFE”, 203 Second Ave., New York, NY 10003

© Copyright 2004 Ukrainian National Women's League of America, Inc.

З друкарні Computoprint Corp. Clifton, NJ

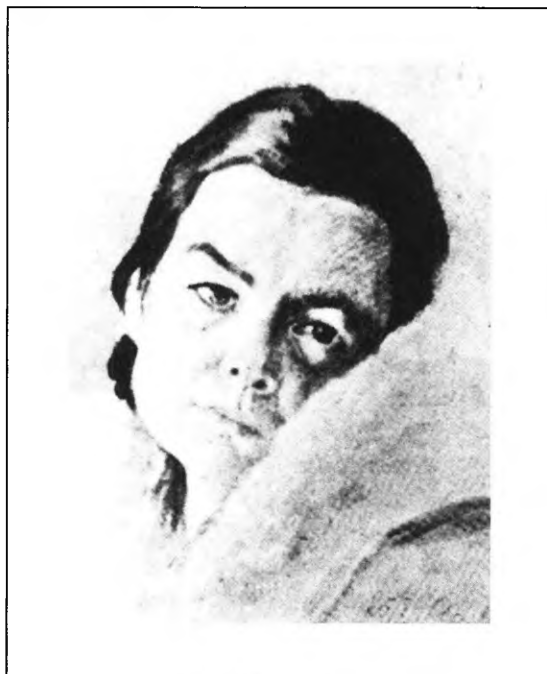
Tel.: (973) 574-8800 Fax: (973) 574-8887 e-mail: computopr@aol.com

ТРИ ЛИСТИ ДОКІЇ ГУМЕННОЇ ДО 100-ЛІТТЯ 3 ДНЯ НАРОДЖЕННЯ

„Трос дівчат у хаті – це чомусь нікому не подобалось. Батько винуватив маму. Дід завжди чмихав: „Тут дівчат, як на шаг маку!” Що з тих дівчат? Це якби хлопці! Та й сама я жаліла, чому я не хлопець, бо хлопцеві скрізь є дорога... Дід і всі кажуть, що дівчат учити треба. Так, наче я винна, що я – дівчина! Це почуття дівчачої неповноцінності вже з самого раннього дитинства в’їлося в душу, і воно було динамітом, що вирвало мене потім із Жашкова. Як я дівчина, то це значить щось гірше? Ні, буду всіма силами доводити, що ні!”

Докія Гуменна. „Дар Евдотії”, том 1.

Докія Гуменна була чи не найактивнішим українським письменником еміграції.

Незаміжня і не обтяжена родинними обов’язками, вона не тільки присвятила весь свій вільний від заробіткової праці час літературній творчості, що дало їй змогу написати низку романів, оповідань, травелогів, спогадів, але й виявила подиву гідну ініціативу та енергію, щоб ці свої книги видати друком та донести до еміграційного українського читача.

Докія Гуменна народилася 10 березня 1904 р. в містечку Жашкові, що на Київщині, і ось цього року і в Жашкові, і в Києві відзначають літературними вечорами і конференціями сторіччя від дня народження письменниці.

Докія Гуменна померла 1995 року, залишивши по собі велику літературну спадщину. Перші її книги – „Листи з степової України”, „Ех, Кубань, ти, Кубань хлібородная”, „Стрілка коливається”, „Кампанія” – вийшли друком ще в Україні; згодом, вже в еміграції, появились „Куркульська вілія”, „Діти чумацького шляху”, „Мана”, „Велике Цабе”, „Багато неба”, „Хрещатий яр”, „Епізод із життя Європи Критської”, „Жадоба”, „Вічні вогні Альберти”, „Серед хмаросягів”, „Скарга майбутньому”, „Благослови мати”, „Золотий плуг”, „Чотири сонця”, „Минуле пливе у прийдешнє”, „Внуки столітнього запорожця”, „Небесний змій”, „Прогулянка алеями мільйоноліть”.

Чи не найцікавішим твором Докії Гуменної, одначе, є її автобіографія – „Дар Евдотеї”, яка вийшла друком у двох томах 1990 р., а серед недрукованої спадщини збереглося також сім томів її особистих щоденників, що самим своїм існуванням інтригують і зацікавлюють потенційного читача...

Пропонуємо увазі читачів нашого журналу три листи Докії Гуменної із приватного архіву Остапа Тарнавського. В останньому з тих листів, Гуменна реагує на рецензію Остапа Тарнавського на „Дар Евдотеї”, рецензію, що була надрукована в журналі „Сучасність” в числі за жовтень 1991 р.

Публікацію підготувала Марта Тарнавська.

---

26 березня, 72, Нью-Йорк

Дорогі пані Марто й пане Остапе!

Дякую за Вашого листа і за фотографії, а ще більше за чудову гостину у Вас, що залишилась у пам'яті. Щось нове і небувале в „анналах” „Слова”.

На одній фотографії пан Остап буквально підморгує. Але одну, де я поруч А. Гака, то треба просто пополювині обрізати, бо не можу дивитися. Будьте такі добрі, знищіть той негатив! Я вже обрізала в моєму примірникові. Поздоровляю з Великодніми Святами, бажаю гарної писанки!

Ваша Докія Гуменна.

---

6 серпня, 1987, Нью-Йорк

Вельмишановний пане Остапе!

Дякую за Ваше привітання із ще одним шабеліком до мети.

А я приєднуюсь до гарних людей, що гідно вітали Вас із Вашим славним ювілеєм та завершенням Вашої американської кар'єри. Читала в газетах і була вражена – як багато в Америці Ви встигли! А я ж, навпаки, не виявила в Америці жадної активності. Просто не було часу, бо дивилась в одну точку: як би справитися з повним наплечником рукописів. Бо бачила вже, що ніхто мені нічого не видрукує, якщо я сама не візьмуся. А це така ж важка справа, Ви знаєте, не треба Вам розказувати. На кожну книжку пішло два роки, а скільки ж то моїх задумів через це самовидавання пішло з вітром! Та в ущерб самоосвіті, яка мені постійно потрібна, щоб жити ці самі задуми! Оце й є „таємниця побивання всіх рекордів”. Мене просто доля всадила в ці „рекорди”.

Цікава друга частина Вашого листа – ідея можливості публікуватися на батьківщині. Ідея блискуча, тільки хто ж би взявся її здійснювати? Про мою прозу Ви пишете: там же ніякої політики нема. То я тут висилаю зіракс-копію листа до мене одного туриста в Україну, який завіз до Києва й подарував якійсь Лесі (прізвища не подано) „Минуле пливе в прийдешнє”. У її листі відповідь на Ваше питання, чи є інтерес у Києві до такої літератури. Вона там заборонена, як бачу. Чую через людей, що й Строката так висловила про „Минуле...”: „Ой, якби таку книжку в Україну!”

Справді, нема в цій прозі ні про голод, ні про тисячоліття, ні про дисидентів, ні про русифікацію, цілком без політики. Тим більше, що й буду я здебільшого на матеріялах підсовєтських археологічних звітів та звідомлень. Але провідною зіркою у всіх моїх працях – невмирущість і тяглість українського буття, починаючи із сьомого тисячоліття до нас, а то 30-ти тисячоліття – на підставі цих же фактів, що молоді археологи щодня витягають із сейфів нашої землі. Ця провідна ідея – самобутність і незнищенність України – вона у протизвагу явним і недвозначним намірам Москви стерти з лиця цієї землі Україну, а перетворити її на безликий „советский народ”. Політика ця моя настановна чи ні, але ця моя провідна ідея наснажує до задумів – і мені тільки жалко, що є так багато задумів, а не довелось ще й досі до них доступитися, одягнути в привабливу белетристичну форму.

Ну, та якось воно буде!

Вітаю Марту і Вас та бажаю багато творчих успіхів у Вашій роботі на дозвіллі.

Ваша Докія Гуменна.

Шановний пане Остапе!

Прочитала я Вашу рецензію у „Сучасності” і дякую, не надякуюся. Головне, за що дякую, – Ваше визнання, що читається, як роман. Це для письменника найвища похвала, бо ж це і є завдання белетриста – витворити зацікавлення і тримати читача в напрузі та не примушувати розв’язувати авторські ребуси, заумності чи „герметичні” образи.

Ваша рація: в книжці багато повторень. Сама бачу. Але, з другого боку, – це така „мантра”, що відіграє свою роллю в композиції. І ще, хто його знає, чи потрібна вона чи ні. Це – рефрен протягом цілості.

Ще одне зауваження спиноло моє око. „Зосталася маловідомою”. А чому? Я даю своє пояснення. Не мала підпори жадної партії, що широко реклямувала б, ані фірми, видавництва, і навіть не потурбувалася забезпечитися власнохатнім критиком-літературознавцем, (прикладі відомі).

Ці деталі не затемнюють блиску Вашої рецензії-оцінки, тож дякую!

Але до скону й до загиби буду битися за те, що Ви вважаєте помилкою. „Г. чомусь пояснює звук до, як „вода”. Чому?” І далі Ви наводите правильно, по Вашому, розуміння слова „до”.

Отже, чому?

На це є багато доказів. Найперший і найближчий до нас – етнографія. Ім’я Євдокія, Явдоха в народніх віруваннях – господиня бурхливих весняних вод. Російська Авдотья – теж. Всі головні ріки Європи названі її іменем у різних варіаціях та комбінаціях: Дон, Дунай, Двіна, Дністер, Дніпро. Скитологи пояснюють це ДН, ДОН як скитське, як запозичення з іранської. Але скити на Дунаї не жили. В Англії ніколи скитами й не пахло, а там є ріка Дон. Навіть Лондон можна розшифрувати як земля (ланд) Дон.

Богиня Дана – універсальна від Атлантики до найсхіднішої Індії. На крайньому заході кельти, предки багатьох сучасних, вони „діти богині Дани”, себто ведуть свою родословну з часів ще допатріархальних. Є і в індуській мітології Дана, тільки це вже зла богиня, вона поховала воду від людей-скотарів, бо ж вона господиня вод.

Нам усім відома слов’янська богиня Дана, а про її популярність може освідчити слово **данець** (танець), що і є, власне, ритуальні відправи, єднання з божеством.

Різномілітність, багатообразність цієї богині широченна. Крім імені Дана, є й інші: Дія, Діва. А похідних слів – то й не злічити, в тім числі й обожествлення самої діви, дівчини, в тім число ті, що наведені й у Вас.

Як звернемось до грецької мітології, то й там виявиться ця добра діва в образі морської німфи, дочки морського бога Протея та внучки ще могутнішого бога океану Посейдона. Як бачите – династія „водна”. Рідна сестра нашої Явдохи: і навіть так само звучить, тільки трохи там інакше.

Є й Данаїди у грецькій мітології. Підземні ручаї. Хіба це не вода?

Але... Тут моя головна опора... Але грецька мітологія нам не чуже щось, це ж тільки одна з паростей того самого прапрапраджерела, що з нього пішли і наша Євдокія-Явдоха, господиня весняних вод, і морська тея з тим самим іменем у варіанті, що ним тепер сушать собі голову ортодоксальні формалісти, ігноранти всебічності. Ми можемо нею користуватися, як нашою спадщиною, трохи інакше озвученою. Чому не можна **Еу** передати, як **Ев**? Ось я налічила у словнику англ. 25 слів, початих на **еу**, які переходять в **ев**. То й мені можна **Еудотея**, **Ідотея** передати нашим звучанням.

Та мої міркування ще глибші. І все більше переконуюся, що і вся мова, ота первісна, та, що лише зароджувалась, виникла з намагань людини висловити звуком поняття: Вища Сила. З тих перших слів-звуків почали розвиток сучасні. І що більше: ці перші зусилля здійснювалися в одному якомусь місці, бо ця найдавніша назва Вищої Сили тепер універсально однакова у всіх центрах і куточках земної кулі. Тільки у варіаціях: **тео**, **тіо**, **тіу**, **тао**, **тея**, **дао**, **діо**, **дія**, **діяус**, **дана** і **т п**.

А що психіка первісної людини була не розчленована, **Я** взагалі не було, а було **Ми**, один звук означав багато (мати-жінка-ріка-божество). То й слів цих, перших звуків, що виробляла невправна горлянка, не було ще так багато. Всі вони були зв’язані з щоденною практикою і досвідом. Треба ж було дати назву звірині, що годувала й давала радість та силу.

Такою ж шанованою була вода, без неї не проживеш. Вода та всі її прояви. Все це було **Ми**, і людина почувала себе часткою цього **Ми**. Оце ж і є ядро тієї „філософії” (світогляду), що в науці зветься „тотемізм”, а я назвала б „втість”. Тотемізм не дуже в увазі антропологів, але я вважаю, що він – підвалина, школа, на якій будувалися всі наші сучасні інституції. Була вона відмінна від нашої раціоналістично-логічної порізничкованої психіки. Нерозчленована на окремішності, на розрізнялося ще **Я** від **Ти**, **Вони**, а було **МИ**. Людина ще не могла виділити себе з гурту як одиницю. (Ось де місце комунізму!) А оскільки не було уяви про батьківство, то й перші уяви про Вищу Силу персоніфікувалися у вигляді жінки-господині, матері-богині, теї...

Наведені тут факти й докази мають для мене більшу силу, ніж наведені у Вас, оті слова (думати, бачити, знати, ідол). Це ж усе похідні вже від основи, всі позитивні. Знахідка для мене, я їх прилучу до мого списку.

От чому я зовсім не переконана, що зробила помилку, сказала **Ев** замість **Еу** чи **І**. По-перше, моя праця не наукова дисертація, маю право на власне бачення. А знов же таки – невелика біда, як я прогрішила проти ортодоксальної формалістики. Наведені у Вас іншозначення кажуть тільки, що з цього першослова (імени божества) розрослося багато інших мовних гілок-гілочок, та все позитивного значення.

Та я вже давно розвінчала ортодоксальну формалістику, як прочитала, що слова „коляда, русалії, велія” – запозичення з латинської. І щоб історик мови таке твердив?

За цими думками, що навіяла Ваша рецензія, є й даліші, але цим разом не буду того ворушити... Вітаю Вас і пані Марту! Бажаю гарного здоров'я!

Ваша Докія Гуменна.

Ірина ВІЛЬДЕ

РОЖІ

Вчора знову посланець приніс мені рожі від вас. Перевтомлені, з рисками невиліковної смертельної недуги, червоні, берегами чорні, чайно-жовті сумні голівки.

Невже ж ви мали серце, посилаючи їх мені, засудити їх на смерть? До того ж на найгіршу смерть на світі: смерть від передчасного прив'ядання.

Та цим разом не залишу вас без відповіді.

Будь ласка, сядьте собі проти мене. Що ж ви? Не треба так боязко, на самому беріжку.

Тепер слухайте: як і що можна подумати про чоловіка, що сьогодні, так, сьогодні, в часи безробіття, голоду, переоцінки моральних цінностей, бунту і занепаду, тратить свій час, волю, думку на те, щоб жінці вислати кілька хворих рож?

Ви ж знаєте навіть більше. Ви знаєте, що я залишуся байдужою до них тільки тому, що вони від вас. Ви знаєте, що я передчасно прожену їх з своєї кімнати, бо я, сучасна, ділова жінка, не можу розуміти, як чоловік у наші часи, тобто в часи безробіття, голоду, бунту і занепаду і т. д.

Еге ж, я не можу зрозуміти цього! Та одного ви не знаєте, приятелю. Не знаєте, що ця сама ділова, сучасна жінка ладна б складати пелюстку до пелюстки, ладна забальзамувати їх, заморозити, аби довше зберегти їх вроду, готова не знаю що зробити з тими самими хворими рожами, в ті самі наші часи, коли б їх прислала чиясь інша рука.

Але цього бажати – все одно, що бажати собі сонця з неба.

1936

Ірина Вільде. Твори в п'яти томах (том п'ятий). Оповідання й повісті, зустрічі й листи, мініатюри. Видавництво художньої літератури „Дніпро”.

СЛАВНІ ПОСТАТІ УКРАЇНСЬКОЇ ІСТОРІЇ

Оксана САПЕЛЯК

ДЛЯ ДОБРА НАРОДУ

У сім'ї Острозьких, які приїхали до Аргентини з Галичини (Тлумачького району) на початку ХХ ст. і оселилися в провінції Місіонес поблизу міста Апостолес у колонії Азара, було десятеро дітей. Одна з них, Михайлінка, мала незвичайне захоплення: любила молитися, особливо в нічній тиші, коли вже всі сплять. Михайлина народилася в Аргентині, але її дитинство і юність, тобто період, коли людина формується фізично й духовно, пройшли в українському середовищі, в традиційно побожній родині.

Коли Михайліні минуло 18 років, до Апостолеса з далекої казкової України приїхало дві сестри-василіянки Софронія Ерделі і Маргарита Фендьо, які не знали еспанської мови. Михайлина вирішила їм допомагати. Її батьки погодилися, щоб дівчина пожила з сестрами декілька місяців. Це й вирішило дальшу її долю.

Михайлина Острозька – перша аргентинка українського походження, яка прийняла непросте рішення: служити людям, а через них – Богові. 1941 р. вступила до чину василіянок. Вона дотепер пам'ятає свою молитву перед посвяченням: “Ісусе, я вже тут, я прийшла Тобі служити. Але я не чуюся в силах, не знаю, чи витримаю. Я хочу, щоб Ти, яко Бог, присутній у святій Євхаристії і є тут, дав мені силу і помагав мені ціле життя, щоб ніколи не заломилася. Я буду все робити охотно і весело, буду працювати”.

Висока, ставна, співуча і красива, Михайлина Острозька стала сестрою Терезою. Здібну монахиню с. Софронія Ерделі (настоятелька монастиря, відома місіонерка, педагог) посилає на навчання до Буенос-Айресу в консерваторію (фортепіяно). Крім того, с. Тереза закінчила школу крою і шиття, а також навчилася мистецтва гафтування. 20 років с. Тереза працювала в Буенос-Айресі: викладала для новіціяток музику, шиття і гафтування, а також навчала музики у загальноосвітніх школах.

Досвідченого педагога, 40-річну с. Терезу спрямовують у м. Бовен (провінція Мендоза), де живе чимало українців, які прибули сюди головно у 30-х рр. ХХ ст. з Волині й Галичини. Тут

Михайлина Острозька

уже декілька років працював єдиний на всю велику провінцію український священник о. Василь Винничук.

Сестра Тереза побачила в Бовені незручний будиночок, бездоріжжя, українські колонії, фактично позбавлені зв'язку зі світом. Тут не знали лікарської допомоги, не було шкіл, люди в колоніях жили без електрики, а часто й без води. Вода у провінції Мендоза була непридатна для вживання, ані для господарських потреб (поливу полів). Для будівництва зрошувальної системи, підведення гірської води (з Анд) потрібні були значні кошти, яких, зрозуміло, у селян не було. Нема потреби казати, що ці люди довгі роки не мали ані світського, ані духовного проводу.

Сестра Тереза розгорнула діяльність, обсяг якої під силу хіба що цілій інституції. Вона організовувала під час літніх (різдв'яних) канікул у всіх колоніях катехизацію дітей, підготовку до першого причастя. Під час занять вона навчав і дітей, і дорослу молодь музики, танців, співу. Місцева влада швидко оцінила організаторські здібності української сестри-василіянки. Як нагороду за плідну працю з дітьми губернатор провінції безкоштовно надав автобус для 20 українських дітей і їх батьків для екскурсії до катаратас Ігуасу (величавий водоспад на кордоні Аргентини, Бразилії і Парагваю). То була знаменита подія для молоді, яка далі своїх колоній ніде не була і, зрозуміло, навіть не мріяла про

подорож (тим більше на відстань більше 800 км). Скільки радості було й від зустрічей з українською молоддю у містах провінції Місіонес.

Найприкрішим для с. Терези були неймовірно складні обставини, пов'язані з доїздом. Аби добиратися до колонії із м. Бовен, потрібно було не менше доби. Єдиним транспортом була сурка (віз на двох колесах, запряжений конем). Сестра Тереза розв'язує це питання в такий спосіб: їде вчитися на курси водіїв. Згодом придбала авто (нехай не нове). Відтак авто сестри Терези часто з'являється у всіх колоніях, де мешкають українці, і служить їм усім, особливо, коли потрібно хворого відвезти в лікарню до міста. До речі, вона перша у всій Аргентині монашка-водій, яка й молодших сестер навчила водити авто, як того вимагають потреби поселенців.

Особливо увагою і опікою вона огорнула українську (тут мешкали поселенці виключно з України, з Волині), тоді, мабуть, найвідсталішу, колонію Сан Педро. Весело сміючись, мати Тереза згадує, як вона зуміла обійти секретарів губернатора і потрапити на прийом до першої особи провінції. Мало того: їй вдалося переконати губернатора виділити кошти на будівництво дороги від м. Бовен до Сан Педро, на проведення електрики та налагодження системи зрошення. І закипіло... Сестра Тереза сама організувала швидко і якісне проведення всіх цих робіт.

Українські селяни провінції Мендоза, серед яких не було жодної людини з вищою освітою до приїзду сюди сестри Терези, навіть не були громадянами Аргентини, не мали права обирати і бути обраними. Окрім того, земля, яку вони корчували, обробляли, документально не була оформлена як їх власність. Мати Тереза подбала про кожну родину колонії Сан Педро: всі одержали відповідні документи на землю і всі стали повноправними громадянами Аргентини.

Звісно, всі 30 років не мали поселенці в Мендозі й жодної духовної опіки. Більшість православних, що прибули з Волині, і греко-католиків з Галичини неохоче відвідували римокатолицький храм. Не було там великодніх освячень паски, різдвяних колядок та інших, дорогих серцю українця традицій.

Із появою о. Винничука і с. Терези українські громади спромоглися на спорудження церков, дитячих садочків, лікарень. Мешканка Сан Педро Фльора Куліш захоплена розповідала про щоденну турботу матері Терези: "З Бовен привезе 2-3 мішки муки. А ми вже на другий

день печемо масіти (популярні пиріжки – О.С.). Треба було церкву ремонтувати – вона гроші дістане". Найчастіше, щоби гроші дістати, мати Тереза організувала толоку. Це було так: вона їхала до багатших поселенців, пояснювала, що треба, скажімо, збудувати школу чи дитячий садок. На потребу просила подарувати теля, корову чи свиню. Інколи назбирувала 4-5 голів худоби. Відтак збирала колоністів. Жінки пекли печиво, а чоловіки готували м'ясо, ковбаси. Все це відвозили до міста і продавали, а кошти йшли на придбання необхідних матеріалів. Будували ж також спільно, всією громадою. "Не було таких, хто б не послухав матері Терези. Всі приходили", – в один голос твердять мешканці Сан Педро.

З матір'ю Терезою я мала щастя познайомитися у м. Посадас (столиці провінції Місіонес) у домі сестер василіянок. Вона на емеритурі. Задумливо підсумовувала своє життя: "57 років я була монахинєю, але не було ні одного дня, ні одної хвилини, аби я жалувала, що посвятилася Богові і для добра народу".

Для матері Терези народ – не загальник, не розмите поняття, а конкретні українці – поселенці в Аргентині, їх діти. Їх клопоти – її клопоти. Постійно серед людей і з людьми. У кожної особи, незалежно від статі, віку чи конфесійної приналежності, коли мова йде про матір Терезу, теплом засвічуються очі, змінюється тембр голосу. Одна із старших жінок із Сан Педро, в якій проблеми із зором, бідкалась: "Була б мати Тереза, вона б і до лікарні завезла, і ліків купила б".

І, звичайно ж, дві дівчини-сироти, залишені напризволяще. Мати Тереза не могла пройти мимо малят, взяла обох до своєї скромної оселі. Так вони й залишилися тут. Мати Тереза стала їм і батьком, і матір'ю: виховала, дала освіту, видала заміж. Мабуть, тому у м. Бовен появилася школа-інтернат для дітей, що потребують допомоги. Дотепер сестри василіянки у м. Бовен виховують і навчають сотні таких хлопчиків і дівчаток.

У щоденнику матері Терези Острозької є запис – побажання від 1971 р.: "У своїй праці старайтеся пам'ятати про те, що сестри-василіянки належать до Українського Народу й Української Помісної Церкви".

Українська Мати Тереза. Прекрасна постать справжньої місіонерки, подвижниці, яка таки випросила Божу допомогу "не заламатися" на довгій нелегкій дорозі праці для добра людини.

ВІДЙШОВ У ВІЧНІСТЬ МИКОЛА ВІНГРАНОВСЬКИЙ

Микола Вінграновський виступає в Будинку кіно (Київ, 1986).
Фото Дмитра Чередниченка (друкується вперше).

Може бути, що мене не буде,
Перебутній час я перебув,
Але будуть світанкові губи
Цілувати землю молоду.

І моєю літньою судьбою
На Поділля, Галич і на Степ
Карим оком, чорною бровою
Ти мене у серці понесеш.

Погойдаєш, вигойдаєш, вивчиш
І на вік і на єдину мить
Біля себе, вічна і всевишня,
Знов научиш жити і любити!

1983

“ХВИЛИНУ ТОМУ БУВ Я ЧАРОДІЙ...”

Пам'яті Миколи Вінграновського

7 квітня 1961 року “Літературна газета” надрукувала добірку віршів Миколи Вінграновського, які, за словами Івана Дзюби, “лишилися в українській поезії її непритямними перлинами”. З'ява того могутнього таланту стала подією назавжди. Відтоді хотілося знати про все, що він робив: що писав, що знімав, що говорив.

Не залишався поза увагою жоден його вечір, мало того – кожен вечір ставав подією. Як зараз бачу: сягнутою ходою він, мов той баский кінь, що мчить проти вітру, виходить на сцену, постава – горда, очі – гарячі. Лицар нації. Уособлення української гідності. Носій нескитної правди. Щедро обдарований оплесками, він починає чародіяти словом, і від того дійства його слову стає затісно в залі. Воно мовби протинає стіни, здіймається до небес і розпросторюється на весь небокрай.

На сцені – характерник, що привселюдно обертається на човен, на бджолу, на дерево, на квітку, на дощ, на вечір та й на все, що є сущого на цьому Божому світі. На сцені – маг, що словом малює рідні серцю краєвиди: Дніпро, степ, небо, зорю, ліс, і водночас освячуючи їх такою любов'ю, від якої вони робляться безмежно святими й перед ними хочеться вклянути, як перед іконами.

Але, звісно, найбільша розкіш була залишатися з його словом наодинці. Пам'ять нанизувала цілу вервечку слів, викладала з них унікальну мозаїку неповторних “вінгранізмів”, що потім будь-де й будь-коли могли зринати на гадку: “і хилитався човен до човниці”, “піввітру пахло ще теплом, йогенька ж половина йшла”, “коло тебеню я – дивись”, “один, як ніколиньки”, “літатенятонько нещасне”, “мій світонько, світище мій”, “лисиця йла – і нема”, “старій давно пре-пре-пра-про”, “додому дітлашні вечірньосірогусо, вечірньосірогусто ластівкам”, “учоренько тут басувало літо”, “а лиманський Гайявата щось там робить-виробляє”... – і цьому цитатникові немає кінця. Напевно, в жодній літературі світу немає подібного до нього поета...

Хрестоматійний Шевченків шедевр “Садок вишневий коло хати” немов знаходить своє продовження в хрестоматійному шедеврї ХХ ст. “Ластівко біля вікна”, де своєрідною заповіддю для нації звучить суто вінграновське прагнення вдатися “в небо, Вітчизну і волю”.

Надзвичайно людяна, тонка й зворушлива проза (“Гусенятко”, “Батько”, “Первінка”, “Манюня”...), блискучий роман “Наливайко”, історичні есеї “Чотирнадцять столиць України”, –

усе те писано рукою Поета, і всіма тими творами він якось побожно й по-чоловічому шляхетно цілував “руку своєму народу”. То був його, вінграновський, вияв найвищої любови...

Микола Вінграновський покинув білий світ наприкінці весни, коли травень уже готувався прочиняти віконце в літо. Чародій зійшов зі сцени, лишивши невидимим для стороннього ока свій останній краєвид. Що діялося в горішньому небесному світі, коли зупинилося серце Поета? Чи закалатали там у дзвони, чи запала така тиша, що було чути, як на дереві росте

листочок? І, може, в тій найтихішій тиші його гучний голос перейшов на шепіт:

*Може бути, що мене не буде,
Перебутній час я перебув,
Але будуть світанкові губи
Цілувати землю молоду...*

І ось воно й сталося – Поет перебув свій час. Його човен, по вінця повен земних радощів і страждань, перехопила течія часу іншого й понесла туди, де перебуттю немає кінця-краю.

Галина КИРПА

Микола ВІНГРАНОВСЬКИЙ

Після того, як Павло Загребельний опублікував у Літературній Україні (7 квітня 1961 р.) вірші „Микола Вінграновський. З книги першої, ще не виданої.” Миколу Вінграновського викликали на нараду представників творчих спілок з партійним та комсомольським активом під головуванням першого секретаря Компартії України Миколи Підгорного.

...Нам інкримінують націоналізм – сказав я Дзюбі й Драчу. Стало ясно, що раз нам партком ламає шию, то у Верховній раді будуть ламати хребта. Ми написали мені виступ. А до нього вночі я склав новенького вірша і взяв його також – поклав до кишені позиченого у Василя Симоненка піджака, в якому мав виступати.

Ні! Цей народ із крові і землі
Я не віддам нікому і нізачо!
Він мій, він я, він – світ в моїм чолі,
Тому життя його і ймення не пропащі.
Ви чуєте? Це мій народ – як сіль,
Як хрест і плоть мого життя і віку,
І тому доля моя, щастя моє, біль
Йому належать звіку і довіку.
У битві доль, політик і систем
Мої набой – у його гарматах.
Я не слуга його, я – син його на чатах,
Я – син зорі його, що з Кобзаря росте.
Я – син його по крові, і кістках,
І по могилах, і по ідеалах.

Не вам з оскіпленими душами в забралах
Його звеличують в фальшивих голосах.
Я – формаліст? Я наплював на зміст?
Відповідаю вам на фігурально,
– Якщо народ мій числиться формально,
Тоді я дійсно дійсний формаліст!
Та де вже дінешся, раз мир заколосив
Пустоколоссям вашим в сиві ночі,
Жаль одного, що в леті до краси
Народу ніколи і плюнуть вам у очі!
Ні! Мій народ не дим, не горевіз,
І я не дам його по брехнях і по кривдах,
Я не пір’їна в гордих його крилах,
Я – гнівний меч його, що від Дніпра до звезд!

Я закінчив читати. Тиша. Тиша попереду мене, де зал, і тиша позаду мене, де президія.

– Дякую за увагу, – сказав я й пішов у напрямку до своїх антресоль.

* * *

...До мене приїхала мама. Добиралася з Богополя до Києва довго, напитала, де Спілка письменників, знайшла, коли саме у ту хвилину забіг до Спілки і я! „Привезла тобі передачу – гречку і сала, – сказала мама і усміхнулася. Ми пошукали, де б його сісти, і мама мені розказала, як до них приїхали якісь тузи і сказали, аби вони з татом вийшли наперед хати, бо перед нашою хатою з моєї школи пройдуть ученики із школи, де вчився ваш син. Вийшли ми з татом. Стали. Вдвох стоїмо, коли, бачимо, йдуть – попереду вчителі, а за ними душ, мабуть, зі сто учеників і ті ученики, як тільки до нас дійшли, то як закричать „Ганьба формалісту і відщепенцю”. І так разів з десять. А тут сусіди, і хто їхав чи йшов, всі поспинялись і дивляться, що воно таке? А ми з татом провалюємось у землю!..

10 років нашої Незалежності! Їх ще буде і сто, і двісті. Але ці перші 10 – нам найживіші.

Уривки з есе М. Вінграновського „Хто і що для мене Незалежність України.” 2001 р.

ШІСТДЕСЯТЛІТТЯ ЖУРНАЛУ „НАШЕ ЖИТТЯ”

СТОРІНКИ МИНУЛОГО...

ОРГАН СОЮЗУ УКРАЇНОК АМЕРИКИ	<h1>НАШЕ ЖИТТЯ</h1> <h2>OUR LIFE</h2>	OFFICIAL ORGAN OF THE UKRAINIAN NATIONAL WOMEN'S LEAGUE OF AMERICA
РІК I Ч. 9 ФІЛАДЕЛФІЯ, ПА., ВЕРЕСЕНЬ, 1944 ЦІНА 15 ЦЕНТІВ PHILADELPHIA, PA., SEPTEMBER 1944 VOL. I № 9		

ВІСТИ З ЦЕНТРАЛІ СУА
КОЛИ Б МИ ШИРО БАЖАЛИ

Нам треба більше жіночої гордості, більше дбалості про наші жіночі справи. Наше жіноцтво вміє допомогти громадянству в усяких справах, а тимчасом про свої, жіночі, часто дбає найменше. Немає в нас тої гордості, яка б спонукала жіночий загал дбати про те, щоб усе, що носить, так би сказати, жіночу фірму, виходило якнайкраще, щоб з гордістю могли показати, як ту чи іншу справу потрапимо повести (коли захочемо) ми, жінки.

Коли б у нас тої жіночої гордості було трохи більше, як інакше виглядала б тоді наша робота! Які величезні користи, не тільки жінкам, а для загалу українського народу, могла б вона принести!...

Візьмім ось наш Союз Українок Америки. Якби загал нашого жіноцтва був заінтересований у тім, щоб усі відділи цієї організації були зразковими українськими товариствами, то всіми силами старалися б цього досягнути. Тоді праця в цих була б прикладом для інших і виконувала б у них подив, а не – як це, на жаль, іноді буває, – недооцінення, а то й легковаження. Для того кожна членка його насамперед постаралася б, щоб усі її знайомі стали теж його членками. І якщо б загал жінок мав свою жіночу амбіцію, це дуже легко можна б досягнути. Вистачило б сказати: “Ми, жінки, заложили жіночу організацію, і всі ми, жінки, повинні до неї належати”.

І в цій нашій організації не було б місця на дрібниці, сварки, марні образи, які часто, немов рак, нищать життя й працю в товаристві.

Якби кожна з нас жінок мала більше амбіції й жіночої гордості, ми старалися б залагоджувати помилки одна одної, прощати дрібні прогріхи супроти нас і своїми невдоволеннями, сварками, а то й усуненням від праці не вносили б розкладу в життя товариства, не гальмували б його суспільної роботи та не наражували б його на кпини.

Коли б ми, жінки, мали свою жіночу гордість, то подбали б, щоб Центральна не була зв’язана у своїй роботі браком відповідних, а то й кінцевих, фондів. Ми постаралися б, щоб Головна Управа могла розвинути свою працю так, як це зверхній установі пристало. Ми дали б можливість Головній Управі видавати кінцеві брошури тощо, удержувати потрібні фахові сили і багато, багато інших важних, не лише для жіноцтва, а й для українського народу справ, можна би як слід полагодити.

Коли б ми широкі бажали...

* * *

В липні ц. р. – отже в 7 місяці існування – “Наше Життя” дістало поштовий дозвіл посилати його як “second class matter”. То значить, що воно має вже 750 передплат та що його посылка буде дешевша.

Це не мало б особливого значіння, якби ми не знали, що багато людей, а між ними й багато таки членок СУА, не вірило, що “Наше Життя” вдержиться. Дехто “пророкував”, що за тричотири місяці, а найбільше півроку, воно загине й оставить по собі ще одно велике розчарування. Тимчасом сьогодні видаємо вже 9 число, і “Наше Життя” має до деякої міри запевнену будучність.

Чи маємо заложити вже руки? Навпаки. Нашим завданням і амбіцією повинно бути доповнення передплат до тисячки ще заки скінчиться рік і йти щораз далі й далі вперед.

Фінансовий звіт, який відділи вже дістали, вкаже найкраще, де праці було найбільше. Багато завдячуємо праці одиниць у відділах, які взяли на себе роботу зі збирання передплат і жертв, і їм щиро дякуємо. Дякуємо теж всім, що датками й передплатами дали можливість „Нашому Житті” йти в світ між люди!

Вересень, 1944 р.

ЗБЕРЕЖЕМО „НАШЕ ЖИТТЯ”!

Членкам Головної Управи СУА,
голови СУА Ірині Куровицькій,
головному редакторові журналу “Наше Життя” Ірені Чабан,
редакційній колегії!

Шановні і дорогі посестри!

Членки і Управа 49-го Відділу СУА ім. Ольги Басараб у Боффало, Н.-Й., посилають Вам щирі вітання і гратуляції з нагоди 60-ліття безперервної праці журналу “Наше Життя” для добра нашої організації та української спільноти в цілому, а особливо жіноцтва.

Рівночасно складаємо 500 дол. на Пресовий Фонд журналу “Наше Життя”.

З глибокою пошаною до Вас!

Нехай Господь Бог благословить!

За Відділ Уляна Лоза, голова,
Марія Маланяк, секретар,
Богуслава Грета-Лонг, скарбник.

Щоб допомогти видавати і надалі журнал Союзу Українок Америки “Наше Життя” складаю 100 дол. на Пресовий Фонд у світлу пам’ять мого дорогого чоловіка Михайла Пилипчак.

Іванна Пилипчак.

ЛІДІЯ ШУТКО

(творчий портрет)

Лідія Шутко – скрипалька, Народна артистка України, лавреат Міжнародних конкурсів, лавреат премії “Львівська слава”, провідний професор Львівської державної музичної академії ім. М. Лисенка.

Лідія Шутко закінчила з відзнакою Львівську державну консерваторію ім. М. Лисенка (клас проф. Лесі Деркач), аспірантуру при Київській державній консерваторії ім. П. Чайковського (клас проф. Олега Криси), стажувалась у Московській консерваторії ім. П. Чайковського (клас проф. Давида Ойстраха та клас проф. Юрія Янкелевича). Великий вплив на формування скрипальки мало також спілкування з Михайлом Вайманом, Ольгою Пархоменко, Борисом Гутніковим, Леонідом Коганом, Петром Бондаренком, Олексієм Гороховим. Від своїх наставників – видатних музикантів Лідія увібрала культуру і багатство штриха, особливу увагу до авторського тексту, пієтет до природної краси і барвистості звучання інструмента. Усе це вигідно вирізняло скрипальку на Міжнародних конкурсах, лавреатом яких вона стала: 1972 року (Міжнародній конкурс ім. Й. С. Баха у Ляйпцігу), 1974 року (Міжнародній конкурс ім. П. Чайковського у Москві), 1980 року (Міжнародній конкурс ім. Я. Сібелюса в Гельсінкі).

Творчий і педагогічний стаж Лідії Шутко – 35 років. У надзвичайно великому концертному репертуарі Лідії Шутко усі вершинні твори світової класики, написані для скрипки: твори А.

Лідія Шутко

Вівальді, Й. С. Баха, Л. ван Бетговена, Й. Брамса, Е. Ізаї, П. Сарасате, Ф. Крайслера, К. Шимановського, П. Чайковського, С. Прокоф'єва, А. Хачатуряна тощо. Вагоме місце займають також твори українських композиторів. Лідія Шутко – перший виконавець багатьох творів С. Людкевича, А. Кос-Анатольського, В. Барвінського, М. Колесси, І. Вімера, С. Мартона, А. Рудницького, М. Скорика, Є. Станковича, О. Козаренка та інших. Вже сам перелік авторів свідчить про яскраво виражене романтичне ампліа артистки з характерною для нього загостреною екстравертністю манери гри, емоційною піднесеністю у поєднанні з бездоганною

віртуозністю та чистотою стилю. Індивідуальні риси скрипальки забезпечують цікавий і завжди переконливий творчий результат як при виконанні давньої музики, так і творів сучасних композиторів. Гра Л. Шутко завжди знаходить палкий відгук у слухачів, шанувальників скрипкової музики, бо відрізняється яскравою емоційністю, технічною свободою і глибоким проникненням в сутність виконуваних творів. Про високий професійний рівень гри Л. Шутко писали такі видатні музиканти, як Д. Ойстрах, Д. Циганов, А. Кос-Анатольський, В. Григор'єв, М. Скорик, Б. Которович, О. Криси. Велика частина концертного репертуару Лідії Шутко записана і знаходиться у фондах радіо і телебачення України. Є платівка з її виступу на Міжнародному конкурсі ім. П. Чайковського. Нещо-

давно вийшов компактдиск, присвячений українській скрипковій сонаті, зараз Л. Шутко закінчує запис другого компактдиску з творів Дмитра Шостаковича.

Лідія Шутко – учасник багатьох Міжнародних фестивалів, виступала в Польщі, Чехії, Болгарії, Німеччині, Фінляндії, Мексиці, Іспанії. Її яскравій творчій індивідуальності присвячений фільм-концерт “Грає Лідія Шутко”, створений українською студією документальних фільмів. Лідію Шутко часто запрошують головою або членом журі різноманітних музичних конкурсів, а також головою Державних екзаменаційних комісій.

Серед інших музикантів Лідія Шутко вирізняється одержимістю музикою. Неможливо собі уявити спізнення чи відміну репетиції у Л. Шутко – під час неї скрипалька така ж зібрана і наповнена, як і на концерті. Завдяки гідній подиву творчій енергії, Лідія Шутко ніколи не зупиняється в розвитку і, зрештою, сама собі зробила велику міжнародню кар’єру в тій всім відомій сумній ситуації, коли це донедавна було майже неможливо зробити через тотальну закритість суспільства та ще й на “периферії”, при відсутності столичної (бажано московської) “прописки” і зв’язків. У чомусь не краща ситуація і тепер: животіння концертних організацій, брак структур, які б серйозно займалися промоцією українських виконавців класичної музики, що живуть, творять і працюють в Україні. Окремі і нечасті гастролі за кордоном далеко не відповідають потенціалу вітчизняної виконавської школи. Успіх, з яким завжди і усюди проходять виступи Лідії Шутко, вселяє надію, що держава нарешті зрозуміє всі вигоди від експорту духовної продукції у світ, коли один музикант може зробити більше, ніж армія дипломатів та комівояжерів.

Далеко не повна реалізація концертного потенціалу Лідії Шутко обернулася несподіваним благом – активною викладацькою роботою

у Львівській державній музичній академії ім. М. Лисенка. За 35 років педагогічної діяльності школу професора Лідії Шутко пройшло понад 60 скрипалів. Її вихованці – аспіранти, викладачі музичних шкіл, музичних училищ, педагогічних інститутів, консерваторій, музичних академій, солісти, артисти камерних ансамблів, артисти камерних та симфонічних оркестрів як в Україні, так і за її межами, зокрема в Австрії, Греції, Німеччині, Польщі, Словаччині, Угорщині, Великобританії, Греції, Канаді. Серед випускників класу професора Л. Шутко – лавреати Всеукраїнських, Всесоюзних та Міжнародних конкурсів: О. Дулиба, Н. Цайтц, О. Шутко, О. Дем’янчук, П. Довгань, В. Заранський, Я. Терещенко, М. Курило-Семчишин, Н. Липецька, О. Куриляк, О. Петрик та інші.

1994 р. за великі успіхи у розвитку українського мистецтва Лідії Шутко надано почесне звання – Народна артистка України.

2001 р. за пропаганду творів львівських композиторів, значний внесок у розвиток культури та з нагоди 10-ої річниці Незалежності України Лідія Шутко нагороджена премією ім. С. Людкевича “Львівська слава”.

Значна частина енергії Лідії Шутко сконцентрована в її родині, де – дослівно – всі на службі у Музики. Чоловік скрипальки Іван Шутко – провідний викладач скрипкової гри у Львівській спеціальній музичній школі ім. С. Крушельницької, де виховав цілу плеяду учнів-лауреатів. Старший син Юрій Шутко – флейтист, лавреат Міжнародних конкурсів, соліст Національної філармонії України, володар титулу “Золота флейта України”, заслужений артист України. Молодший син Остап Шутко – скрипаль, лавреат Міжнародних конкурсів, викладач класу скрипки Національної музичної академії України ім. П. Чайковського. Династія Шутків, безперечно, окраса України музичної. А Лідія Шутко на сьогодні, без сумніву – Перша скрипка України.

О. Козаренко – професор Львівської державної музичної академії ім. М. Лисенка, доктор мистецтвознавства, лавреат Всеукраїнського конкурсу ім. М. Лисенка, лавреат премій Л. Ревуцького та М. Лисенка.

OUR LIFE

Monthly, published by Ukrainian National Women's League of America

Vol. LXI

SEPTEMBER 2004

Editor: TAMARA STADNYCHENKO

From the Desk of the President

How quickly the summer months have passed! Hopefully, everyone had a safe and restful summer and has returned to work or school or branch meetings full of new energy and new ideas.

I also hope that many of you found time during the summer to be active members of the UNWLA. I wonder how many of you have invited a new member to join our organization. Perhaps some of you have encouraged a group of women to form a new UNWLA branch in your city or community. If so, please let us know. We are looking forward to presenting you with a citation for your efforts during the XXVII Convention.

Membership is the soul and body of an organization. Without members an organization ceases to exist, and we hope all of our members take steps to keep the UNWLA alive and active. The best way to do this is to encourage new membership, and because we have so much to offer, this should not be difficult. It should be a way of life.

There are many women that can and should become members of the UNWLA. Sometimes they do not become members because they do not know enough about our organization. Sometimes what they know is not accurate. It is up to us to let these women know what our organization is and does and offers. It is also up to us to correct misconceptions.

Some Ukrainian women in our communities are busy and may feel they have no time to join the UNWLA. What can we do to let these women know that membership in the UNWLA provides a support group that presents opportunities to share concerns, advice, and assistance? Others do not speak Ukrainian and feel they would not be welcome. What can we do to let these women know that our organization already has English-speaking branches? There are women among the new immigrants who may feel that our organization is only for women of the previous immigration. What can we do to let them know that the UNWLA has several branches whose members are all new immigrants and many other branches in which old immigrants and new work together as friends and partners? There are many women of Ukrainian heritage with little or no connection to the Ukrainian hromada. Some of these women would welcome the chance to connect or reconnect with women who share their ethnic heritage but are too shy to make the first move. What can we do to make that important first move, to take the first step toward building a relationship, to make them feel welcome?

It is up to our branches and regional councils to provide a forum where these women can be made welcome and where these issues can be discussed. It is up to us to host events and programs that are educational and enticing and have the power to motivate others to join us.

In the coming months, we will have many opportunities to do this. For example, many of our regional councils and branches are planning celebrations for the 60th anniversary of the UNWLA's publication *Our Life*. These celebrations should not be limited to UNWLA members. They should include other members of the Ukrainian-American community. Membership applications should be placed on every chair or table, and UNWLA members should make a special effort to speak to non-members and invite them to become members. To assist you in this effort, we are publishing a membership application form in this issue of *Our Life*. Clip it. Make copies. Distribute it.

On November 5, 6 and 7 of this year, we will be holding our annual National Board Meeting. One of

the topics on the agenda is the membership issue. Another topic is what the organization can do to support current members. The purpose of the National Board is to help the organization become better. The only way we can accomplish this work is to hear from members about what is going right and what isn't. Many of you have questions or suggestions or even complaints that need to be addressed. We want you to know that all of your ideas and concerns about the UNWLA are important, and we invite you to write them down and send them to us before the meeting. Your comments, positive or negative, will be read and discussed. You are important and so are your opinions, but if you do not share them with us, we cannot give them the attention they deserve.

The Ukrainian National Women's League of America is affiliated with many national and international organizations. Among these are the Ukrainian World Coordinating Council, the World Forum of Ukrainians (a decision-making body founded by the World Congress of Ukrainians), the European Congress, the World Federation of Ukrainian Women's Organizations, and many other important organizations from around the world, including Ukraine.

In this issue I would like to share with you some information about the Ukrainian World Coordinating Council (UWCC) and its work. As a member of the UWCC, I am regularly apprised by email about the organization's activities and programs and share this information with our organization's Executive Board. Often, I find that some of this news is worth sharing with our members and other readers of *Our Life*. A recent email I received merits such attention.

The UWCC is currently making plans for the IV World Forum of Ukrainians to be held in August, 2005. The email also included information about the tragic death of Anatolij Kril, director of the Ukrainian chorus "Horlycia." On April 1, 2004, Mr. Kril was brutally murdered in Vladyvostok, Russia. He died in the hospital, the circumstances of death virtually ignored by the Russian authorities until they were pressured by the president of the UWCC, M. Horen, who vehemently complained to Ukraine's ambassador to Russia about this shameful event. This situation is now under investigation.

Other news in the email was more encouraging. On April 6, 2004, the Ukrainian community in Romania unveiled a monument of Hetman Ivan Mazepa. In honor of the occasion, an international conference was held. Initiated by the Ukrainian Embassy in Romania, it was entitled "Ivan Mazepa in European History."

Annual ethnic festivals that have become a tradition in Eastern Europe and Ukrainian participants have made their presence known at these events. At a festival held in Novy Sad, Serbia, on June 19, 2004, 50 musical ensembles representing 13 ethnic groups performed. Among them were two Ukrainian groups. One was "Kolomyjka" from Sremska Mitrovycia and the other from a cultural group from the city of Kuly. This year the Ukrainian food booth was moved to a side street, away from the hub of the festival activities. When the Ukrainian group asked why they had been moved, it was explained that during the previous years that Ukrainians had their food booth in a central location, other ethnic food booths could not sell any food. Fortunately, even though the booth was moved to a side street, business was brisk and the Ukrainian food sold well.

On July 11, the first Ukrainian Festival was held in the Republic of Serbia and Chornohora. Music was provided by "Kalyna" and traditional Ukrainian food was featured at the event. The organizers felt that the best result of the Festival was that the Ukrainians did everything themselves.

The Ukrainian World Coordinating Council also announced its plans for a program celebrating Ukrainian Independence Day on August 24. The program, entitled "Dobra Dola," was initiated to promote journalistic solidarity and to raise awareness about the publishing industry in Ukraine. Currently, there are 19,351 periodicals published in Ukraine; of these, only 3,864 are published in the Ukrainian language.

Another UWCC initiative involves working to protect the millions of Ukrainians living in Russia and other former Soviet countries. According to the latest official data, there are 3 million Ukrainians living in Russia; unofficially, this number is as high as 10 million. The Russian Federation has not one Ukrainian school; only one school offers Ukrainian language as a part of its curriculum. Yet Russia demands that Ukraine should have a Russian school in every city, town, and village, and Ukraine complies. The inequity on this issue is beyond comprehension.

As president of the UNWLA, as a Ukrainian American, and as a citizen of a country that works very hard to protect and support its ethnic minorities, I am appalled. Russia is a signatory of the United Nations Convention on Minorities, and it is time that it lived up to the obligations of this document. The UNWLA applauds the UWCC's important initiative on behalf of Ukrainian minorities. God speed your endeavors.

ATTENTION! All Federal Employees!

Every fall your agency solicits your payroll pledge to a combined federal campaign (CFC) charity of your choice.

Do you find yourself searching in vain for a

Ukrainian Charity

to pledge your contributions to?

NOW YOU HAVE A CHOICE!

Choose #2669

**Ukrainian National
Women's League of America**

“SOYUZ UKRAINOK AMERYKY”

now a designated cfc organization!

The Ukrainian National Women's League of America, Inc. (UNWLA) is a sec. 501(c)(3) organization, contributions to which are deductible for Federal income tax purposes. Founded in New York City in 1925, with branches across the country, the UNWLA is the oldest Ukrainian women's organization in the United States. The funds raised by UNWLA go toward promoting Ukrainian national identity and cultural heritage; informing the American public about Ukrainian culture, including Ukraine's literature, arts, ideals, and aspirations; providing financial assistance to Ukrainians within and outside the United States through humanitarian aid, educational studies, and research in Ukrainian history and culture; forging alliances with other Ukrainian, as well as American and international organizations for educational and charitable purposes; and supporting the Ukrainian Museum in New York City. For more information, visit: www.unwla.org. UNWLA is a CFC national/international organization -- #2669.

As we continue to celebrate the 60th anniversary of Our Life, we are pleased to share with our readers a "News from UNWLA Headquarters" feature published in September of 1944. The author was reaching out to women in a world torn apart by war. In July, the Soviet Army had won a decisive victory at the Battle of Brody. All of Ukrainian Halychyna would soon be swallowed into an empire that would exercise brutal control over the people and the land for decades to come. In the wake of the crushing news from Ukraine, grief and a sense of futility ensued. As morale within the Ukrainian American diaspora and its organizations suffered, community leaders fought the tide of sorrow by rallying their members to positive activity and positive attitudes.

In many ways, women suffered more than men. They were the keepers of the flame of home and heritage. World events threatened to extinguish the flame and many felt discouraged. The author of the article presented below reminds women that there is a future. She conveys a message that exhorts them to look within themselves for the courage to carry on in the face of adversity. Above all, she reminds them to take pride in the potential of women and the potential of the UNWLA.

If We Had Pride

We need to be more proud of ourselves, as other women are, more thoughtful about women's issues. Our members know how to help the community in every way, and in the meantime, forget about their own work in our organization. We do not show pride when we do not support the things that carry the label "women's work." But women's work is important work and should be honored.

If we had more pride in ourselves and in the work of our organization, we would look different. We would work in such a way that our community and Ukrainians around the world would profit. Our work would serve as an example for others. Others might even envy our success.

Unfortunately, it is not so. We do not value or respect ourselves or our organization enough. If we do not show pride and we do not feel pride, we cannot expect to succeed.

If we had pride, we would show our strength and this means that we help the UNWLA grow. All of our members would try to make sure that all of their friends joined this great organization. If pride were joined with ambition, this could be done very easily. If we had the confidence to say we women founded this women's organization and we believe other women would benefit from what we have to offer, we could not fail.

If we had pride, our organization would not have room for trivial matters, quarrels, and insults that destroy friendships. This disease destroys lives in our midst as cancer destroys a body. If we had pride, we could work in a harmonious environment and be productive.

If we had pride in women's work, we would do our best to take care of our own mistakes, not pointing fingers at the mistakes of others. If we had pride in ourselves, we would find it easier to forgive one another and this would make all of us stronger. By eliminating squabbles and cooperating, we would encourage our members to stay in the organization instead of leaving the organization.

If we had pride in ourselves and in our organization, we would work to make that organization better. We would help our National Board develop meaningful programs that are not hindered by lack of funds. We would find the means to publish brochures, magazines, and other materials that support and reflect what we are and what we do. We would have a professional work force in our headquarters to give administrative work structure and continuity. By doing all of these things, we would be able to do so much more than we do, not only for women but also for all of Ukrainian society.

In the seventh month of publishing *Our Life*, we have been issued a permit that allows us to send our publication as second class mail. Second class mail status ensures that we can continue to publish and send our magazine to our 750 subscribers.

If we believe and have pride, we can do it all.

Svitlychka: An Odyssey in Preserving Ukrainian Language Culture, and Tradition

September marks the end of summer and the beginning of a new school year. For the youngest children in many Ukrainian American communities, it marks the beginning of an educational experience that builds upon values and concepts they are exposed to in their homes. It enhances ethnic identity and is the first step of a journey that continues in Ukrainian Saturday schools.

Svitlychky in the United States were created by women. These were mothers who wanted their own children to be part of a group of children with a shared heritage. They were also mothers who wanted their children to begin their first school-like experience in the company of children who spoke Ukrainian and who were being raised in Ukrainian homes in which Ukrainian traditions were practiced and in which pride in Ukrainian roots was nurtured.

Philadelphia's Svitlychka was created forty-two years ago, with the first classes held in the home of Mrs. Chrystyna Turczeniuk, a member of UNWLA Branch 90. For the past twenty-four years, it has been housed in Philadelphia's Ukrainian Educational and Cultural Center and is now under the auspices of the Ukrainian Gold Cross.

Svitlychka operates as a Ukrainian cooperative nursery school, staffed by mothers and teachers of Ukrainian descent. These mothers and teachers are members of the old immigration and the new immigration. Some are UNWLA members; some are members of other Ukrainian organizations; some are simply women who are committed to the ideal of introducing their children to schooling in a Ukrainian environment. The school's liaison with the Ukrainian Gold Cross is Mrs. Wolodymyra Kawka.

For the third consecutive year, the director of Svitlychka is Natalka Panczak Firko, who is ably assisted by two dedicated teachers, Anna Kowal and Halyna Henhalo, member of UNWLA Branch 128 and recording secretary of Philadelphia's Regional Council.

The women who staff and support Philadelphia's Svitlychka engage in time-honored fundraising activities that have characterized the work of Ukrainian women in the diaspora for many decades. They hold bake sales and participate in seasonal bazaars to ensure that Svitlychka's children have access to instructional materials and related paraphernalia that makes learning fun and interesting. Parents and other members of the community contribute their time and talent in numerous ways to ensure that Svitlychka remains a strong community institution.

The children, who range in age from two and a half to five, engage in numerous pleasant activities that reflect their Ukrainian heritage. Every year, during the Christmas season, they go caroling. They visit and sing for Philadelphia's Metropolitan Archbishop Stefan Soroka as well as the staff and clients of the Ukrainian banks and other Ukrainian institutions. They also reenact the traditional Vertep before an audience of family members and friends. In December, the children are paid a visit by Sviatyi Mykolai and a few angels.

In the spring, the children celebrate the life of Ukraine's beloved bard, Taras Shevchenko, performing songs and poems. They also write their own pysanky, instructed in this activity by Chrystyna Prokopovych, member of UNWLA Branch 88 and curator of the Ukrainian Heritage Studies Center at Manor College, which was founded by the Ukrainian Sisters of St. Basil the Great. The pysanky the children create are placed in their own little Easter baskets that are blessed by Father Petro Semnych, pastor of St. Michael the Archangel Ukrainian Catholic Church in Jenkintown, Pennsylvania, who comes to help Svitlychka celebrate Easter in the classroom.

Because these are children raised in a bicultural environment, attention to Ukrainian traditions is sometimes combined with attention to America's customs and traditions. In the fall, the children celebrate Halloween. They are taken to a local farm to pick pumpkins; a Maskarada is organized and mothers lovingly dress their offspring in colorful costumes for the event. In November, Svitlychka celebrates Thanksgiving.

With the assistance of the mothers of their young charges, the teachers and Ms. Firko organize and supervise several field trips during each school year. In recent years, the children have been taken to an orchestra performance, a dairy farm, the circus, and the Ukrainian Heritage Studies Center, which houses a collection of diverse Ukrainian artifacts for them to view and learn about. They also stage seasonal and year-end performances, many of which are scripted by Zenon Chajkowsky.

Each school year ends with a graduation ceremony during which the oldest group of children, Vedmedyky and Soniasnyky, receive diplomas and parting gifts. They leave with memories that will last a lifetime. They also leave with a solid foundation for future learning experiences that will enable them to make an easy transition to Ukrainian Saturday school and the American day schools they will later attend.

*Many thanks to Natalka Panczak Firko
who compiled information for this article.*

kolo nas

Oleh Drach and Mykola Shkaraban reading at Yara's 'kolo nas' in Kyiv (photo by Vitali Horbonos)

In 2002, I was in Kyiv for a half year as a Fulbright Scholar at the Karpenko-Karyi Theatre Institute. For several hours a week, I was busy teaching American theatre history and theory. The rest of the time I organized performances and poetry events.

During my first week in Kyiv, I organized a gathering of poets for an evening event with an interesting twist. Seven poets read their works to an audience composed entirely of people who wrote about poetry or performed it. The reactions to each poem were immediate and visceral. Fascinated with the dynamics and the importance of presence in the arts, I convinced Svitlana Matvienko, then editor of *Literatura Plus*, to help me organize a series of events that would underscore these elements. We decided to hold our events in art galleries since these venues would allow us to retain the intimate atmosphere of the first gathering. We approached Oleksandr Musienko, of Dim Art Gallery in the Sofia Museum of Literature, about hosting an event for young poets to compliment his planned exhibit of young painters. He agreed, so I asked Serhiy Zhadan and Andriy Bondar, considered the hottest poets under the age of thirty, to take part in our next event. And so Yara Arts Group launched a series of programs presenting new poetry, drama, and music in Kyiv. We decided to call our series “**kolo nas**” or “round us,” emphasizing the interaction of the arts and the intimacy of our events.

Although the Dim Art Gallery was not easy to find, a wonderful crowd of friends and poetry fans showed up for the event, including Askold Melnyczuk, editor of the renowned *Agni Review* literary journal published in Boston. After I opened the evening event with brief introductory remarks, poet Andriy Bondar read some of his poems. Following this, actor Mykola Shkaraban and I read my translations of Andriy's work. The reading of Serhiy Zhadan's poetry was again followed by translations. The two poets then read poems on similar themes in what evolved as a kind of poetic duel. Upping the ante, Andriy read some of his most controversial poems, including one written in Latin script (rather than Cyrillic) and another about the newly published literary encyclopedia. Serhiy then countered with some of his best poems.

The audience enjoyed the jousting; press reviews were glowing. Nataalka Fedushchak wrote in the *Kyiv Post*, “Cutting-edge. Determined. Critical. Those are just some of the words that describe the works of Ukrainian poets Andriy Bondar and Serhiy Zhadan. The two, both 28, are considered some of the brightest minds in Ukrainian literary circles, and they have been able to echo in their works the emotions of their generation.”

Later that fall **kolo nas** presented “In the Beginning Was Song,” a dialog of traditional songs in Ukrainian and Hebrew by Mariana Sadovska and Victoria Hanna. In January, we hosted an evening with Oleh Lysheha to celebrate the presentation of his new book *To Snow and Fire*. The following fall, we moved to new quarters: the RA Gallery run by Andriy Trylisky and located near the Kyiv Opera. RA Gallery has turned out to be a perfect venue for **kolo nas**, and we have been presenting our events there ever since.

In the fall of 2003, we dedicated a **kolo nas** evening to “Another Format,” a new series of books that consist of interviews by Taras Prokhasko with leading new writers and thinkers of Ukraine. To date “Another Format” had published interviews with Oleh Lysheha, Oksana Zabuzhko, Yuri Andrukho-vych, Yuri Izdryk, and Borys Gudziak. We were happy to introduce this innovative series to our Kyiv audience and were fortunate to have Taras Prokhasko, as well as several of the interviewees, present at the event.

Halyna Stefanova and Oleh Drach reading "Conduct of Life" in Kyiv (photo by Vitali Horbonos)

Through its presentations, **kolo nas** has made quite a name for itself among the young literary crowd in Kyiv. Recently, **kolo nas** has also started staging readings of new Ukrainian translations of American experimental drama. While teaching at Karpenko-Karyi, I realized how little my students knew about the best of American culture. It was a shock to see that their textbook on world theatre was printed in Moscow in 1979 and included ridiculous opinions about American theatre presented as fact. When I tried to have my students go to the source to form their own opinions, they told me that there were only seven translations of American plays in Ukrainian and most were out of print. Since it is very important that these future theatre critics and historians be able to place Ukrainian theatre in a world context, I decided to take a step towards remedying the situation by organizing translations of American drama and presenting public play readings.

Last January **kolo nas** presented a reading of *49*, a Native American play by Hanay Geigomah, which I translated with Oksana Batiuk. Over fifty attended, including writer Oksana Zabuzhko, a number of theatre artists, and my students from the Theatre Institute. The play's theme about preserving the essential of an embattled culture really rang bells in Kyiv and provoked a very lively discussion afterwards. The audience loved it.

This spring, **kolo nas** events continued to present readings of new Ukrainian translations of American plays. The first offering was a translation of Sam Shepard's play *Angel City*, a comedic and horrified take on LA's film business. Reading the

parts of the three main characters were Victor Morozov, Oleh Drach, and Serhiy Zhadan. The gallery was packed, with many people sitting on the floor. The response was enthusiastic, with the audience clamoring for more.

One of those attending the event was Valentyna Kyrylovna, the editor of *Osnovy Books*, which had recently agreed to publish a book with our translations. *American Experimental Drama* will be the first anthology of American drama in Ukrainian translation. Containing twelve plays, it will include a wide range of works from the earliest experimental works by such great American authors as Eugene O'Neill in the 1920s to Suzan-Lori Parks' Pulitzer-winning play of 2002. The core of the book will be formed by theatre pieces from the 1970s through the 1990s, the heyday of American experimental drama. The anthology seeks to present both the depth and diversity of American experimental theatre to Ukrainian theatre artists, students, and audiences.

In order to create translations that will breathe life on stage, I chose to collaborate with translators familiar with the performing arts. A number of the translations will be by Oksana Batiuk, the foremost translator of American films into Ukrainian. The other translators on the project are Sofia Riabchuk, who has worked on theatre productions with Yara; Mykola Shkaraban, an actor who translates theatre theory; and Serhiy Zhadan, Ukraine's best young poet, who has also written scripts for a Kharkiv theatre.

At the end of May, **kolo nas** presented another reading of a play, Maria Irene Fornes' *Conduct of Life*, which I translated with Sofia Riabchuk. The play, read by Oleh Drach, Halyna Stefanova, and Maria Korotchenko, is set in a Latin American country. RA Gallery was again filled with an appreciative audience that listened to the short but very intense script about the choices we make in how we conduct our lives and the repercussions these daily choices have on the lives of other people. Afterwards there was a spirited discussion about ethic and politics.

This fall, **kolo nas** plans to continue presenting readings of both poetic and dramatic texts in translation. If you would like to read more about Yara's **kolo nas** series, please visit our website www.brama.com/yara If you would like to be informed of our next event in Kyiv send us an e-mail yara@prodigy.net

Virlana Tkacz/Yara Arts Group

Why I Am A Member of the UNWLA

by Dzvinka Martiuk Zacharczuk

At the impressionable age of seven or eight, I was only child in a family of many adults. Housed in the tight quarters of a Displace Person's camp in Austria, I was privy to endless discussions among family members and their friends about all aspects of "our situation," that is World War II and statelessness. It was in this environment and during these discussions that I first heard the name of Milena Rudnycka who was, at the time, organizing Soyuz Ukrainok in Austria. One of my aunts had been a classmate of Rudnycka's, and because of this connection, there was instant support for the organization among the women in my family. Thus, at this young age, I became aware that as a Ukrainian female, "things" were available to me.

When we resettled in America, I soon became even more aware of these "things" and about the workings of this women's organization. I learned about its successes as well as its conflicts. There was an existing branch of the UNWLA in the town in which we settled and it was a surprise to the "new wave" that the legality of the Soyuz Ukrainok that had arisen in Austria was questioned. There was also a tradition that the wife of the local pastor was the lifelong president of the branch. It was a tradition that was soon the subject of conflict between the innocent incumbent and some of the pushy new-

comers who were unwilling to settle for the status quo. The conflict presented me with examples of the goodness and meanness in women. It also taught me many things about what makes an organization work.

The most important and enduring lesson I learned had to do with the great ideals and honorable goals of the UNWLA. It is an organization that is open to all women of Ukrainian ethnicity. Its organizational structure is practical and accommodates all educational levels and social strata. It most certainly offers a challenge to those who wish to lead. The history of the organization presents a vivid picture of how this leadership challenge works—things are accomplished through democratic bylaws that promote an environment of cooperation and self-respect, giving every member an opportunity to express herself as well as to contribute to an important cause. It is because of this that the UNWLA has the potential to enrich a woman's life in numerous ways. It is because of this that I chose to become a member and have remained a member for many years.

The author is a member of UNWLA Branch 67 in Philadelphia. Readers may recall her many wonderful stories, published in Our Life under the byline DMZ.

Barbecued Swordfish Steaks

4 swordfish steaks, about 1/2 lb each (1-inch thick)
1/4 cup chopped parsley
1/4 cup chopped coriander
1 garlic clove (coarsely chopped)
1½ teaspoons paprika
½ teaspoon coriander
¼ teaspoon cumin
2 tablespoons lime juice
3 tablespoons virgin olive oil
Pinch of cayenne pepper

Prepare marinade by combining parsley, coriander, garlic, paprika, cumin, cayenne pepper, lime juice, and olive oil in food processor (make sure to add olive oil last). Texture of marinade should be paste-like.

Pour marinade into flat dish, coat each piece of swordfish well, transfer to plastic bag, and refrigerate for 2 hours, allowing the fish to absorb marinade flavor.

Grill swordfish steaks 4 or 5 minutes per side.

Errata. It has been brought to our attention that in the Table of Contents for the May, June, and July-August 2004 issues of *Our Life*, the name of Dr. Ihor Magun, who regularly contributes articles on health matters, was misspelled. Sincere apologies to Dr. Magun and to our readers for this error.

НОВИНИ ГОЛОВНОЇ УПРАВИ СОЮЗУ УКРАЇНОК АМЕРИКИ

Голова СУА Ірина Куровицька

Дорогі!

Так швидко проминули літні місяці! Надіюся, що всі гарно відпочили і з новим ентузіазмом та повні енергії повертаєтесь до дальшої праці в нашій організації.

Цікаво було б знати, скільки із Вас під час вакаційного часу приєднали одну або більше членок до СУА. Придбання нового членства є запорукою живучості організації. Нове членство вносить нові ідеї, новий спосіб діяння, і це підбадьорює відділ. Членка СУА не може мати вакацій від цієї ділянки, це повинно стати частиною нашого життя.

Для активізації членства можна організувати різного роду імпрези, під час яких можна провести кампанію з приєднання членства до СУА. Округи і відділи плянують відзначення 60-річчя журналу "Наше Життя", при цій нагоді можна на кожне крісло покласти членську заяву вступу до організації, яку ще раз друкуємо для Вашого використання.

Нас є багато, і потрібно поміркувати. Чи є можливість створити відділ – україномовний чи англomовний – на Вашому терені, щоб до ХХУІІ Конвенції Округа, відділ чи окрема членка могли гордитися тим, що одержали признання за виконання такого великого завдання. Статус вільної членки підходить тим жінкам, які є далеко від українського середовища чи не мають часу на зустрічі з відділом. До цієї категорії можна зорганізувати багато молодих жінок, які згодом самі приєднуються до відділу. Важливо постійно запрошувати їх на окружні і відділові імпрези, щоб був близький контакт.

5,6 і 7 листопада ц.р. відбудеться засідання Головної Управи СУА. Якщо, шановні членки, маєте будь-яке побажання, завваги чи поради, просимо подати їх на письмі до канцелярії СУА, ми радо їх візьмемо до розгляду під час нарад.

СУА належить до різних світових, красивих та жіночих організацій чи надбудов, одна із них є Українська Всесвітня Координаційна Рада, про яку у цьому числі хочу дещо розказати.

Українська Всесвітня Координаційна Рада підготує ІV Всесвітній Форум українців, який плянує відбутися в серпні 2005 р. Всесвітній Форум є найвищим органом цієї організації. Організація заснована на початку розбудови незалежної української держави. Засновниками були Світовий Конгрес Українців, Європейський Конгрес, Світова Федерація Українських Жіночих Організацій, товариство "Україна і Світ" та ін.

Від УВКР голова СУА як член управи дістає різноманітну інформацію про діяльність УВКР та про події, які відбуваються в різних частинах світу де живуть українці. Хочу поділитися новинами, надісланими УВКР.

1 квітня у Владивостоку в Росії загинув керівник українського хору "Горлиця" Анатолій Кріль. Напали на нього, жорстоко побили і внаслідок цього він помер у лікарні. Цей напад стався під час помітної активізації діяльності української громади на Далекому Сході Росії. Справу розслідують завдяки інтервенції УВКР у Посольстві України в Росії.

6 квітня ц.р. у Румунії офіційно відкрито пам'ятник гетьманові Івану Мазепі. Також за ініціативою Посольства України в Румунії проведено міжнародню конференцію "Постать Івана Мазепи в європейській історії".

19 червня у Новому Саді (Сербія) вже традиційно відбувся етнофестиваль кухні і музики національностей. У рамках фестивалю пройшов спільний концерт, у якому взяло участь понад 50 ансамблів та самодіяльних колективів, що представляли 13 національностей. Виступали члени культурного-мистецького товариства ім. Івана Сенюка з м. Кули та Товариство плекання української культури "Коломийка" з м. Сремська Мітровиця. На жаль, український кіоск на цій імпрезі був відсутній у бік, тому що минулого року сусіди підняли бунт, що поруч українців не могли нічого продати. Але і віддаль не стримала людей від українського кіоску.

УВКР виступив з ініціативою провести на передодні 24 серпня 2004 р. до дня незалежності України акцію журналістської солідарності "Добра Воля". Організується разовий український випуск всіх видань, радіо і телевізійних програм в Україні, окрім спеціальних видань для національних меншин. Згідно з даними Державного комітету з питань інформації, телебачення і радіомовлення, станом на 1 січня 2004 р. в Україні зареєстровано 19,351 періодичних видань, з них виключно українською мовою зареєстровано 3,864. Що можна думати про державу, яка сприяє всім жителям України, а українцями опікується в останню чергу.

УВКР заявило про необхідність захисту мільйонів українців в Росії та інших країнах. За даними останнього перепису населення в Росії мешкає майже 3 млн. Українців, за неофіційними даними їх сьогодні близько 10 млн. Російська Федерація не має жодної української школи. Лише в одній українська мова викладається як предмет. А скільки є російських в Україні і які вимоги ставить Росія до України? Додам від себе, що Росія підписала Конвенцію ООН відносно меншин, а що вона робить з українською меншиною в Росії?

**РАДО ПРИВІТАЄМО НОВИХ ЧЛЕНОК
СОЮЗУ УКРАЇНОК АМЕРИКИ!**

1925 – 2003

Ми віримо, що познайомившись ближче з довголітньою працею Союзу Українок Америки, знайдете хоч одну ділянку праці, яка припаде вам до серця та заохотить вступити до нашої організації. Радо вітатимемо Вас у Відділі СУА місцевости, де проживаєте, або в рядах вільних членок.

Кожна членка СУА отримує журнал “Наше Життя” – офіційний орган СУА, який інформує про працю організації та публікує матеріали на загальнопопулярні теми.

Станьте членом Українського Музею в Нью-Йорку!

Будь ласка, виповніть цю аплікацію та пришліть до канцелярії СУА.

Прошу прийняти мене в члени Союзу Українок Америки.

Зобов’язуюся дотримуватися Статуту СУА та передплачувати журнал “Наше Життя”.

Ім’я і прізвище ----- вік -----

Родинний стан (одружена) ----- (неодружена) ----- (вдова/самітня) -----

Ім’я чоловіка ----- імена дітей -----

Адреса -----

Число телефону ( ) -----

Професія, звання, моє особливе зацікавлення -----

Працюю (так) ----- (ні) ----- (пенсіонерка) -----

Належу до інших організацій (яких) -----

Прошу спрямувати мою аплікацію до Відділу в моїй околиці -----

Маю бажання стати вільним членом СУА -----

Висилаю оплату річної вкладки члена СУА (40 дол.): чек -----

Маю бажання тільки передплачувати журнал “Наше Життя” (30 дол.): чек -----

Маю бажання передплачувати журнал “Наше Життя” в Україну (40 дол.): чек -----

(адреса в Україні) -----

Маю бажання стати членом Українського Музею в Нью-Йорку (30 дол.) чек -----

Приєдную пожертву на цілі СУА: чек -----

Пожертву можна відтягнути від податку в США IRS Code 501 (c) (3)

Дата ----- Підпис -----

Адреса канцелярії СУА: UNWLA, 203 Second Avenue, New York, 10003

ДІЯЛЬНІСТЬ ОКРУГ І ВІДДІЛІВ СУА

ХРОНІКА ОКРУГИ ОГАЙО за 2003 р.

ВІДДІЛ	МІСЦЕВІСТЬ	ГОЛОВА
8-ий	Парма, Огайо	Діяна Стахур-Фроберг
12-ий	Парма, Огайо	Дарія Федорів
33-ий	Парма, Огайо	Ольга Дем'янчук

Округа має 93 членки у трьох відділах. Відбули 9 засідань Округної Управи. Головою Округи була Іванна Шкарупа, яка репрезентувала Округу на загальних зборах відділів та засіданні Головної Управи СУА в Нью-Йорку.

У лютому Округна Управа вислала 3 пакунки книжок і журналів на адресу Богдани Шевчук, голови СУ Ялти.

Березень – місяць приєднання членства. Влаштували “Чайний вечір”, організаційна референтка розіслала багато запрошень, унаслідок чого ми здобули 9 нових членок.

Для відзначення сімдесятої річниці Голодомору в Україні Округа разом з Українськими з'єднаними організаціями спонсорувала громадську зустріч і презентацію унікальної музейної експозиції “Забуттю не підлягає” з доповіддю Романа Куцика, голови товариства “Меморіал”, з Києва. В ущерть заповненій домівці СУА був висвітлений фільм і розвішані 70 картин, які показували злочини комуністичного режиму.

У травні відбули Округний з'їзд з присутністю 36 членок. Головну Управу репрезентувала заступниця голови СУА Марійка Томоруг.

У вересні Округна Управа влаштувала виставку і продаж картин наших визначних мистців з приватної колекції. Виторг у сумі 2,500 дол. передали на Будівельний Фонд Українського Музею.

28 вересня нашими заходами відбувся концерт “Подорож по Україні” українського жіночого ансамблю з Австралії “Суцвіття”.

У жовтні знову вислали три пакунки зі шкільним приладдям та іграшками для малят на адресу Б. Шевчук у Ялті.

Для відзначення 70 річниці Голодомору 9 листопада членки Округи подивилися виставу “Сльози Божої Матері” за твором Уласа Самчука.

24 листопада всі союзнянки взяли участь у маніфестації зі свічками і соборній панахиді з

участю 11 священників за спокій душ жертв Голодомору.

Членки Округи включилися у міжнародну кампанію відкликання Пулітцерівської нагороди, яку 1932 р. отримав журналіст газети “Нью Йорк Таймс” Волтер Дюранті, – вислали поштівки, листи до газет і законодавців. Писали листи до телевізійної компанії, яка у програмі “Росія – країна царів” передавала неправдиву інформацію про Україну, до Ради Губернаторів Трансляції, яка плянує зменшити бюджет східноєвропейських служб радіо “Голос Америки” та радіо “Свобода”, щоб зберегти теперішній рівень оплати передач на Україну та ін.

8-ий ВІДДІЛ СУА ім. Алли ГОРСЬКОЇ

Головою Відділу була Діяна Стахур-Фроберг. Відділ має 17 членок, 4 членки входили у склад Округної Управи СУА.

Відбули одні сходи з присутністю трьох членок.

Сім членок брали участь в Округному з'їзді. Дві членки є членками Українського Музею-архіву у Клівленді.

Вислали 2 пакунки з одягом на Україну.

У дні відзначення 12 річниці проголошення Незалежності України членки дарували парафіянам синьо-жовті стяжечки.

Наша членка Надія Русенко веде “Світлички” 12-го і 33-го Відділів.

12-ий ВІДДІЛ СУА ім. Олени ПЧІЛКИ

Загальні збори Відділу відбулися 8 лютого 2003 р., на яких було вибрано нову Управу Відділу, головою – Дарію Федорів.

Відділ має 29 членок. За минулий рік Відділ провів 8 сходів, відбув літній пікнік та різдвяну зустріч. Для здобуття коштів влаштували такі заходи: у квітні – базар “Віднайдені скарби”, у серпні брали участь у фестивалі церкви Покрова Пресвятої Богородиці, у листопаді організували мистецьку виставку. З нагоди 12 річниці проголошення Незалежності України членки дарували синьо-жовті стяжечки пара-

фіансам біля церков. Членки Відділу допомагали в заходах Округи: влаштуванні концерту хору “Суцвіття” з Австралії, а також у продажах картин з приватної колекції.

Багато членок Відділу брали активну участь у громадських комітетах для відзначення 50-ліття Рідної школи, 75-ліття З’єднаних Організацій Клівленду, в заснуванні почесного Консуляту Огайо та у відзначенні 70-ліття Голодомору в Україні.

Відділ провадить “Світличку” двічі на тиждень.

До Стипендійної акції США передали 800 дол. на 5 стипендій, вислали 6 пакунків до Херсону.

Стараємося приєднати до Відділу нових членок.

33-й ВІДДІЛ США ім. Лесі УКРАЇНКИ

33-й Відділ ім. Лесі Українки у Клівленді має 48 членок. 5 членок входить до Округної Управи. 3 членки є делегатками до Українських З’єднаних організацій. Відділ виконує всі фінансові зобов’язання до Округи та Головної Управи США, всі членки передплачують “Наше Життя”. 28 членок є членами Українського Музею в Нью-Йорку і 29 – членками Музею-архіву в Клівленді.

У звітному періоді відбулося 5 засідань Управи і 6 сходин. При Відділі працює гурток “Книголюбів”, головою якого є Люба Мичковська. Вже понад 50 років Відділ займається “Світличкою”, де щосуботи навчання веде Надія Русенко при допомозі Олі Ванзи.

12 січня відбулася “Різдвяна зустріч”. Також відсвяткували 80-ліття з дня народження Ірени Дубас і Стефи Балагутрак. 2 лютого на загальних зборах Почесними грамотами відзначили довголітню голову Відділу Мілю Русин і довголітнього скарбника Люсю Медицьку, а також Грамотами признання за працю в господарській референтурі – Марусю Грабську і Анну Кілярську. Голова Відділу Ольга Дем’янчук, друга заступниця голови Люба Боднар і Маруся Грабська попросили Галину Ковалишин, яка переїхала на Фльоріду. 2 березня влаштували

“Запусти”, якими провадила культурно-освітня референтка Олена Хміляк.

16 березня голова разом з Почесною членкою Іриною Кашубинською попросили на вічний спочинок бл. п. Мілю Русин.

20 березня відбулася інтернаціональна виставка у “Valley Forge High School”, у якій щороку бере участь референтка архіву Євгенія Бенко, влаштовуючи станок з українськими експонатами. У квітню неділю зробили збірку на “писанку” для дітей, що потерпають від нестатків. 4 квітня голова разом з Іриною Кашубинською попросили на вічний спочинок довголітню організаційну референтку бл. п. Стефу Вільшанецьку. Також у квітні ми відсвяткували 90-ліття уродин Почесної членки і однієї з засновниць нашого Відділу Стефи Городиської. У липні відбувся пікнік. 28 липня влаштували зустріч з Почесною членкою США Лідією Гладкою.

11 жовтня померла ще одна наша членка бл. п. Анастасія Голубець, яку прощала голова з Іриною Кашубинською. Усім членкам, які відходять у вічність, вкладаємо в домовину грудку землі з могили Лесі Українки. І листопада на сходинах, присвячених 85-літтю Листопадового зриву, виголосила доповідь пресова референтка Оксана Шараневич. Також відзначили 80-ліття Єви Оліяр, Євгенії Гейниш і Ірини Стахур. На цих сходинах приєдали одну членку – Олену Гентиш-Брехун.

24 листопада членки нашого Відділу брали участь у маніфестації, присвяченій 70-літтю Голодомору в Україні.

Перед різдвяними святами Відділ влаштував продаж печива, яким займалися Ірина Стахур, Маруся Грабська і Люся Медицька.

Суспільна опіка Відділу під головуванням референтки Марії Футей вислала 13 пакунків з одягом, ліками і взуттям до Херсону і Ялти. Відділ заплатив за пересилку 953.46 дол. На Пресовий Фонд журналу “Наше Життя” склали 100 дол., на Запасний Фонд – 1,000 дол., на Український Музей в Нью-Йорку – 1,125 дол., на Суспільну опіку “Бабусям” – 540 дол.

ПРОСИМО ПРЕСОВИХ РЕФЕРЕНТОК ТА ДОПИСУВАЧІВ НЕ ПРИСИЛАТИ СТАТЕЙ ЧИ ДОПИСІВ,
ЯКІ БУЛИ ВИСЛАНІ АБО ПОМІЩЕНІ В ІНШИХ ГАЗЕТАХ ЧИ ЖУРНАЛАХ.

Редакція

ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ ВІДДІЛІВ

65-ий ВІДДІЛ СУА

Загальні збори 65-го Відділу СУА у Нью-Брансвіку відбулися 27 червня ц. р. у залі церкви Різдва Пречистої Діви Марії. Збори відкрила голова Відділу Наталка Головінська. Присутніх було 11 членок. Головою зборів була Тамара Панкевич, секретаркою – Марія Цісик.

Управу Відділу вибрали у такому складі: голова Відділу – Наталія Головінська, заступниця голови – Марія Цісик, секретарка і хронікар – Ольга Городецька, скарбник – д-р Іванна Ратич.

Референтки: організаційна і музейна – Ірена Старожитник, культурно-освітня – Слава Стойко, суспільної опіки – Марія Слободян і Софія Лонишин, імпрезова – Ольга Городецька, господарські – Ольга Хомут і Надія Рінник, пресова – Тамара Панкевич.

Контрольна комісія: голова – Тамара Панкевич, членки – Ірена Старожитник і Ольга Яцишин.

Тамара Панкевич, пресова референтка.

86-ий ВІДДІЛ СУА, Ньюарк, Н.-Дж.

На провідну неділю ц. р. виповнилося 80 літ Іванні Мартинець. На цю радісну подію з'їхалася близька і дальша родина, друзі, подруги, члени громади Ньюарку і околиці, надійшли букети квітів і привітання.

У гостинному домі її сина рідня приготувала пишне прийняття, зійшлися друзі, грали на фортепіані, співали пісень, пригощалися і раділи, що Іванна дожила до такого поважного віку, але в чудовій сукні виглядає молодою, розпромінена, усміхнена, радіє з присутності дорогих гостей.

Невістка І. Мартинець називає її “special”, і дійсно, вона – надзвичайна і непересічна особа. Вона виховує онуків, провадить дім сина і бере активну участь у громаді українців в Ньюарку і околиці.

Іванка Мартинець приїхала до нас з Рочестеру 1999 р., де прожила більшу частину життя. До Америки приїхала 1956 р. з чоловіком, двома дітьми, Мироном і Лілією, та мамою. Відразу після приїзду на землю Вашингтона включилася в громадську діяльність, зокрема у 47-у Відділі СУА. А далі – Рідна школа, Музей, церковний і загальний хори, Пластприят, Товариство Дивізійників, З'єднаний комітет організації Рочестеру, Комітет збірки фондів на катедри українознавства в Гарвардському університеті, “Самопоміч” і т. д. У всіх цих організаціях Іванна займалась діловодством, а в СУА була головою 47-го Відділу і головою Округи СУА Північного Нью-Йорку, була заступницею голови ділової президії XXVI Конвенції СУА.

За великий вклад у громадську працю Товариство професіоналістів Рочестеру надало їй звання Жінки року у 1995 р., а дивізійники

Іванна Мартинець

нагородили її двічі: спеціальною грамотою на своє 50-ліття у 1993 р. і на її 80-літній ювілей. СУА надало І. Мартинець Почесне голівство 47-го Відділу СУА і Почесне голівство Округи СУА Північного Нью-Йорку. З її ініціативи заснувався 120-ий Відділ СУА в Рочестері та “Світличка” СУА для малят.

Іванна Мартинець сказала, що любить Україну і організацію Союз Українок Америки, для яких віддає енергію і працю.

У свою чергу її погідна вдача і приємна особистість притягає до себе людей і заохочує до співпраці.

2002 р. Іванна Мартинець очолила 86-ий Відділ СУА в Ньюарку, а 2004 р. була знову перевибрана на голову і взялася до праці, з ентузіазмом.

Многая літа дорога пані Іванко! Дякуємо!

Вожена Ольшанівська, пресова референтка 86-го Відділу СУА.

29-ий ВІДДІЛ СУА ім. 500 ЖІНОК КІНГІРІ

29-ий Відділ СУА ім 500 жінок Кінгірі започаткував відзначення трагічних подій у Кінгірі, надіславши до редакції спомин учасниці повстання Марії Кушпети-Петрошук.

Вшановуючи жертви Кінгіру у 50-ліття їхньої загибелі 21 листопада 29-ий Відділ разом з Відділом ОЖ ОЧСУ ім. Алли Горської при-

готовляє для громадянства святковий полуденок, перед яким буде відправлена панахида.

* * *

Щиро дякуємо членкам Відділу, зокрема пресовій референтці Олександрі Савин, за надісланий спогад учасниці повстання у Кінгірі Марії Кушпети-Петрошу. Редакція.

День Матері у “Світличці 83-го Відділу СУА, Н.Й.

ДЕНЬ МАТЕРІ У СВІТЛИЧЦІ

8 травня у “Світличці”, яку веде 83-ій Відділ СУА в Нью-Йорку відзначили День Матері.

Важко повірити, що маленькі 3-4-літні діти вивчили так багато: вони гуртом і поодинокі співали пісеньок та декламували вірші, обдарували присутніх мамів і бабусь квітками.

До світлички загостив і гарно промовляв до дітей о. Маріо Дацишин, а голова нашого Відділу Ірена Чабан звернулася до присутніх і висловила їм щиро вдячність за те, що вони не шкодують часу і зусиль, а приводять чи привозять дітей до “Світлички”. Вона сказала, що коли ці малята підروуть і зрозуміють людські вартості, вони будуть вдячні матерям за те, що знають свою мову, знають про своє походження і рід. Голова також подякувала

виховній референтці Відділу Дарії Гензі, вчительці Лесі Козак і скарбникові “Світлички” Анні Рак за їхню сумлінну працю для дітей.

Приємно було дивитися, як подобається дітям перебування у “Світличці”. Може тому, що вихователі лагідні і терпеливі до дітей, навчають їх молитов, вправ, малювання, віршів, пісень і ін. Навпроти “Світлички” міститься 1-ша кляса Школи українознавства, а учні – це минулорічні випускники “Світлички”, які часто забігають до молодших дітей, щоб побачитися з вихователями панею Дарією, Лесею і Нусею, дістати цукерку чи іграшку, нагадати минулий рік і забави у цій привітній кімнаті.

Леся Юзенів, пресова референтка
83-го Відділу СУА.

Членки та гості 97-го Відділу СУА ім. Марусі Бек у Баффало під час товариського вечора.

ТОВАРИСЬКИЙ ВЕЧІР 97-го ВІДДІЛУ ім. МАРУСІ БЕК

У Баффало є багато молодих жінок, які не належать до жодної української організації. За ініціативою організаційної референтки д-ра Олеси Правак та її наполегливо-переконливою працею на вечір прийшли 8 молодих жінок, які хотіли б бути членками Союзу Українок Америки. Наші союзнянки приготували частування: – так багато страв, що “вгиналися столи”, навіть був торт.

Голова Відділу Христя Коновка офіційно привітала присутніх, розказала про нашу працю і запросила вступити до 97-го Відділу СУА.

При гітарі, на якій грав Мирон Депутат, син господарів дому Ксені і Зеновія, голосно неслася українська піснє. Ми та наші гості в приємній атмосфері провели вечір.

Марта Стасюк.

ФЕДЕРАЦІЯ ЖІНОЧИХ КЛЮБІВ У БАФФАЛО

(BUFFALO FEDERATION OF WOMEN'S CLUBS)

97-ий Відділ СУА ім Марусі Бек у м. Баффало, Н. -Й. належить до Buffalo Federation of Women's Clubs. Федерація має 45 клубів, а їхні сходи, що відбуваються щомісяця, завжди дуже цікаві і інформативні з присутністю 100 і більше жінок.

Як референтка зовнішніх зв'язків 97-го Відділу СУА я беру участь у сходах “Luncheon Meetings”. Останні три роки я є членом управи і маю функцію у “Community

Affairs”. За мою працю запросили мене вступити до клубу “Honorarians”.

49-ий Відділ ім. Ольги Басараб також є членом Федерації. У жовтні 49-ий Відділ відзначав 70-ліття свого існування, а місяць жовтень уважається у федерації інтернаціональним місяцем, тому голова федерації дозволила мені розказати коротку історію 49-го Відділу та про їхню працю. На жовтневі сходи Федерації всі союзнянки приходять у вишиванках.

Виставка весільних короваїв влаштована 97-им Відділом СУА ім. М. Бек на Конвенції Федерації Жіночих Клубів у Баффало.

У березні Федерація відбуває свою Конвенцію, де різним клубам дозволено влаштувати виставки. Цього року темою нашої виставки були весільні короваї. Організувати виставку допомогли К. Депутат, О. Лавні, Р. Пікас,

Л. Самотовка та М. Стасюк. Я надрукувала брошурки, де були розповіді про українські весільні звичаї та весільні короваї.

Марта Стасюк.

ВЕЧІР ПІСНІ ТА ГУМОРУ

Уже стало традицією для 101-го Відділу проводити союзнянські вечори разом з чоловіками. Минулого року ми влаштували чудову нетрадиційну імпрезу на тему “Любов і кохання”, а 17 квітня ц. р. ми підготували вечір пісні та гумору. Було дуже приємно і весело: співали, жартували, сміялися, гарно проводили час із своїми судженими. Ведучою вечора була Оленка Матвіїшин, голова Відділу.

На вечір ми запросили музиканта-гумориста Ярослава Боднара. Він читав нам свої гуморески. Він зумів розвеселити всіх.

Після жартів Ярослава було легше виконувати завдання (бо кожен стіл повинен був виконати якийсь номер), присутні розказували гуморески, жарти.

Оленка Шкробут прочитала вірш Олек-

сандра Олеся “Любов”. Про наш Відділ цікаво розказала Оленка Матвіїшин. Наприклад: Відділ має 7 членок на ім’я Марія, багатими бабусями є Віра Яворська – 8 онуків, Соня Гриневич – 6 онуків і Уляна Гриневич – 5 онуків. Разом союзнянки нашого Відділу мають 65 дітей.

Марійка Федашин проводила конкурс “Запитання і відповідь”. Вона читала запитання, а учасники вечора відповідали. Нагородою за правильну відповідь була писанка, тому що вечір проводився у післявеликодній час.

Вечір відбувся в Українському музеї в Чикаго при смачній перекусці, солодощах і каві, приготовленими господарською референтурою, зокрема Анею Бискош і Марією Шпитко.

Марія Щерб’юк, пресова референтка
101-го Відділу СУА.

З ДІЯЛЬНОСТІ 108-ГО ВІДДІЛУ СУА

Напередодні великодніх свят 108-ий Відділ СУА у Нью-Гейвені влаштував короткий курс писання писанок завдяки ініціативі скарбника Відділу та інструктора Слави Папроської-Горбатої. У березні ц. р. 15 дітей і деякі родичі взяли участь у такій майстерні, де, крім створення гарної писанки, познайомилися зі символікою орнаментів, історією та традиціями, пов'язаними з великодньою писанкою.

Слава Горбата та її донька Христя при співпраці членок 108-го Відділу також влаштовують для дітей щорічну майстерню роблення різдвяних прикрас на ялинку.

Ці два курси відбуваються у залі церкви св. Михаїла у Нью-Гейвені.

Надія Троян,
пресова референтка Відділу.

СВЯТО ІВАНА КУПАЛА У ФІЛЯДЕЛЬФІЇ

Минулорічне свято Івана Купала, організоване і проведене 128-им Відділом СУА ім. Галини Дидик у Філядельфії, показало велике зацікавлення таким напрямом праці як у громаді, так і в самому Союзі Українок Америки. Більшість з прибулих на американський континент українців знають і розуміють, як легко нам розчинитися в морі племен і народів, стати американцями без національної окремішності. І щоб цього уникнути, або максимально віддалити таку перспективу нам слід частіше звертатися до нашого культурного й звичаєвого коріння, в якому закладені життєдайні потоки, здатні живити нашу національну самобутність.

Наш 128-ий Відділ, який складається в основному з представників сучасної еміграції, намагається шукати ті способи самозахисту, які б принесли певні результати.

До проведення цьогорічного свята, як і минулорічного, ми залучили молодь і наших друзів, які не байдужі до долі української культури: хор „Акколада”, диригент Богдан Генгало, та всім відомий ансамбль танцю „Волошки”, художній керівник Тарас Левицький.

Та цього року ми не обмежилися звертанням лише до фолкльорного боку звичаю святкування Івана Купала. Нам хотілося, щоб на святі прозвучала наша багата і неповторна література, яка зберігає неперевершені зразки словесної творчості. Тому творчу програму свята ми розпочали уривком з п'єси Лесі Українки „Лісова пісня”.

Ідея почати уривком із „Лісової пісні” прийшла до нас, коли ми роздумували над філософією самого свята – яке є славнем самій творчій природі – місцем людини у підтримці рівноваги: природа й людина. Геніяльна донька України,

Традиційні дитячі забави, якими провадила Галина Мартин.

Художниця Відділу Зоряна Сохацька розмальовує найменших гостей.

яка й псевдо взяла собі відповідне, ще задовго на нашого народження відчула і в своїй геніяльній п'єсі відтворила цей філософський зв'язок. Тож нам тільки й залишалось перейнятися думками й уболіваннями поетеси і передати їх на сцені. І до чести наших юних акторів, справилися вони з цим завданням дуже добре, за що їм щире спасибі.

По завершенні „Лісової пісні” на сцену вийшли молодичі, що принесли символічні жертви духам природи; дівчата й хлопці, зокрема ансамбль „Волошки”, які магічними танцями і ритуалами заворожували свою долю; наймолодші учасники дійства – дівчатка – раділи пробудженню природи до нового життя і танцями передавали цю радість.

Годинна програма на сцені завершилася співом хору „Акколада”, який заспівав обробки народних пісень, що нікого не залишили байдужим до пісенного багатства нашого народу. А після дійства на сцені голова Відділу Галина Пупін щиро подякувала всім присутнім і запросила посмакувати вишуканими українськими стравами, які приготували союзнянки Відділу. До заходу сонця для всіх грала оркестра

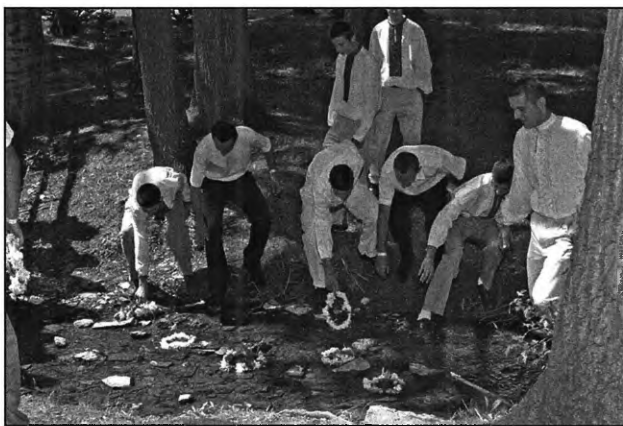
“Четверта хвиля”, а люди танцювали, співали пісень, обговорювали злободенне.

А маленькі наші гості й молодь розважалися забавами, конкурсами, які проводила заступник голови відділу Галина Мартин, ставали у довжелезну чергу, щоб потрапити на сеанс характерного аніматичного розмальовування, який проводила художниця відділу Зоряна Сохацька. І саме їй ми завдячуємо тим, що свято було барвистим і веселим. Нею були змодельовані і її руками пошиті костюми до „Лісової пісні” і для учасників інсценізації, прикрашено сцену й весь обшир Тризубівки.

Ми вдячні за доброзичливі відгуки про свято наших гостей і за підтримку нашої праці посестрами з інших відділів та кекрівництвом Округи Філядельфії.

Хотілося б не спинятися на досягнутому, адже ми такі багаті давніми прекрасними традиціями і багатозначними звичаями. То ж докладаймо всіх зусиль, щоб не занедбати їх у чужому краю, а перенести й сюди часточку своєї України.

Галина Генгало, пресова референтка
128-го відділу СУА ім. Галини Дидик.

Учасники ансамблю „Волошки” танцями „заворожують” свою долю.

НАЙКРАЩИЙ ПОДАРУНОК
З НАГОДИ ІМЕНИН, УРОДИН ТА ІНШИХ ПОДІЙ, А ТАКОЖ РІДНИМ І ДРУЗЬМ В УКРАЇНУ
передплата **“НАШОГО ЖИТТЯ”!**

Замовлення, wraz із передплатою, просимо присилати до адміністрації “Нашого Життя”,
подаючи докладну адресу українською та англійською мовами
і місяць, від якого почати висилання журналу.

Адреса адміністрації: 171 Main Street, P.O. Box 24, Matawan, NJ 07747-0024

Tel.: (732) 441-9530, Fax: (732) 441-9377

Адміністратор-бухгалтер “Нашого Життя” — Оріся Яцусь

Business Administrator “Our Life” — M. Orysia Jacus

Tel. & Fax (732) 441-9377

ПЕРЕСТУПИЛИ МЕЖУ ВІЧНОСТІ

ЄВА ДУДА-БІШКО

23 січня ц. р. на 92 році життя відійшла у вічність бл. п. Єва Дуда-Бішко.

Єва народилася 12 лютого 1912 р. в Україні в Любачеві. З молодих років брала участь у громадському житті: була активною у “Просвіті” і Марійській Дружині, часто виступала з рефератами і деклямаціями (особливо любила поезії Л. Українки, Т. Шевченка, І. Франка), вчила молодь українських танків.

1938 р. Єва одружилася з Євгеном Бішком, невдовзі народилася донечка Маруся.

Воєнна хуртовина змусила родину покинути рідний край і емігрувати до Австрії. Відтак родина приїхала до США, у м. Амстердамі, Н.-Й., а після декількох років до Сіракуз на постійний побут. Подружжя стало парафіянами церкви Івана Хрестителя, Єва з ентузіазмом заходила коло створення жіночої організації.

1957 р. разом із сестрою Анастасією Кравс Єва заснувала 68-ий Відділ СУА ім. Олени Лотоцької. Єва багато років сумлінно виконувала працю секретаря, а пізніше скарбника Відділу.

Залишила у глибокому смутку дочку з чоловіком, онуків і правнуків. Поховали Єву Бішко на цвинтарі Івана Хрестителя в Сіракузах поруч з могилою чоловіка.

Родині Єви Бішко висловлюємо щирі слова співчуття.

Надія Шаран, пресова референтка
68-го Відділу.

ОСИПА ЯВОРСЬКА

І знову з 28-го Відділу СУА 26 березня ц. р. вибула всіми люблена довголітня членка Осипа Яворська.

Уродженка Станиславова (тепер Івано-Франківськ), вона здобула середню освіту у гімназії і 1944 р. подалася на захід Німеччини. Там зустріла свого майбутнього чоловіка Ярослава Яворського, з яким одружилася 1946 р.

Це подружжя було дуже щасливим, і Бог поблагословив їх двома синами, Юрком і Олегом, яких виховували в релігійному і українському дусі. У Америці в Ньюарку-Ірвінгтоні відкрили взуттєву крамницю “Говерля”, яку згодом назвали “Салямандер”, де не тільки можна було купити гарні черевики, але й поговорити, зустріти знайомих, довідатися, що діється в громаді...

Після несподіваної смерті чоловіка 1977 р. Осипа не занепадала духом, але гідно несла свій хрест та з сином Юрком далі вела крамницю, аж до занепаду містечка, а тоді закрила її на превеликий жаль клієнтів.

Але Господь був дуже ласкавий і до Осипи, бо ж від нього отримала талант до малювання. Її картини, виконані в реалістичному стилі, виставлялись в South Orange Art Assoc. і в Irvington Art Assoc., а запрошене журі часто давало Осипі нагороди. Я сама мала нагоду бачити відзначені нагородами твори.

Вона всім серцем любила своїх дітей і онуків, то ж і дбала про бідних сиріток на Україні, жертвуючи гроші, одяг, час і працю. За всі добрі діла напевно Всевишній нагородить нашу Осипу вічним щастям.

Таїса Богданська.

БОГУСЛАВА ГНАТІВ

Із жалем прощалася громада з довголітньою членкою СУА Славою Гнатів, яка відійшла у вічність 7 грудня 2003 р.

Слава з роду Найдів народилася 18 листопада 1923 р. у Жидачеві на Львівщині, в Україні. Змалку дівчинка виявляла дар до малювання. Під час війни одружилася з Василем Гнатовим. Молоде подружжя емігрувало до Америки та замешкало в Ньюарку. Тут народилося двоє дітей – Василько і Оленка.

1950 р. Гнатови відкрили крамницю „Базар”, де продавали одяг, нитки до вишивання, книжки, хустки та ін. З цієї крамниці можна було висилати пакунки в Україну, а також тут можна було обговорити політичні новини, поспілкуватися та приємно провести час із земляками.

У кожному вільну хвилину Слава малювала, а коли Василько показав її картину Едвіну Гавасові, в університеті Seton Hall, професор здивувався, що вона не вчилася малярства. У цьому ж університеті під його керівництвом Слава згодом здобула мистецьку освіту.

Малювала красвиди і квіти різними видами техніки, мала багато виставок в галеріях Америки, але їй любила бувати на українських фестивалях, дарувала свої картини на льотерії, а гроші з виторгу призначала на добродійні цілі. Діставала численні нагороди і подяки. Слава любила педагогічну роботу, багато років вчила у Livingston Art Assoc. і Morris Museum, а також давала приватні лекції з мистецтва.

1994 р. відкрила крамницю і, вже будучи вдовою, подарувала для сиротинців України дитячий одяг вартістю в 34,000 дол., а із матеріалу,

КАТЕРИНА (РАДИК) ГЛИНЯНСЬКА

Ділимося сумною вісткою про відхід у вічність 9 березня ц. р. бл. п. Катерини Глинянської.

Народилася Катерина 1 листопада 1919 р. в Україні. Вийшла заміж за Теодора Глинянського, народилося троє дітей. Воєнний час примусив родину покинути рідну землю, і після багатьох років мандрівки у 1949 р. вони прибули до США, м. Мериленд, опісля переїхали до Вілмінгтону, Делавер. Тут і проходив дальший життєвий шлях уже з п'ятьма дітьми.

Катерина була лагідною, енергійною і широю. Увійшла в життя місцевої громади, стала парафіянкою церкви св. Миколая. Розуміючи важливість жіночих організацій, записалася до 54-го Відділу СУА ім. 500 героїнь Кінгіру та присвячувала багато часу праці у Відділі.

Втішалася успіхами своїх дітей, була улюбленицею своєї родини, а також всіх, хто її знав.

На похороні Катерини було багато знайомих і громадянства. Смерть улюбленої членки засмутив цілий наш Відділ, а пам'ять про неї залишиться на довгі роки.

Синам Володимирові, Іванові, Михайлові та дочкам Лесі і Наталії з родинами висловлюємо найщиріші співчуття.

Євгенія Новаківська,

голова Відділу.

Д-р Дарія Новаківська-Лиса,

пресова референтка Відділу.

що залишився продовжувала шити одяг для дітей.

Не надто зважала на свою тривалу недугу і до самого кінця була активною і жертвовною.

Її дуже любили діти, онуки і вся українська громада.

Таїса Богданська.

ДОБРОДІЙСТВО

ПРЕСОВИЙ ФОНД ЖУРНАЛУ “НАШЕ ЖИТТЯ”

ПОЖЕРТВИ ЗА ЧЕРВЕНЬ

Складаю 100 дол. на Пресовий Фонд журналу “Наше життя”.
Александра Шімоняк.

У світлу пам’ять бл. п. Михайла Пилипчака родина Хомутів складає 50 дол. на Пресовий Фонд журналу “Наше Життя” (через 71-ий Відділ СУА).

Іванна Пилипчак.

У пам’ять колишньої голови нашого Відділу бл. п. Ярослави Томич складаємо 100 дол. на Пресовий Фонд журналу “Наше Життя”. Вічна пам’ять нашій дорогій союзниці.

Управа і членки 57-го Відділу СУА в Ютиці, Н.-Й.

У світлу пам’ять бл. п. Володимира Делькевича складаю 100 дол. на Пресовий Фонд журналу “Наше Життя” (через 47-ий Відділ СУА).

Люба Делькевич.

З нагоди 80-их уродин нашої дорогої свахи Ліді Козак складаємо 25 дол. на Пресовий Фонд журналу “Наше Життя”.

Вітаємо Тебе, дорога Лідо, бажаємо міцного здоров’я і многих-многох літ!

К. і В. Воловодюки.

Складаю 75 дол. на Пресовий Фонд журналу “Наше Життя”.
Марія Храплива.

Замість квітів на могилу бл. п. Дмитра Старощака, чоловіка нашої членки Іванки Старощак, на Пресовий Фонд журналу “Наше Життя” складаємо 120 дол.: по 10 дол. – Анна Конецька, Люба Глутковська, Тетяна Радь, Оксана Нейбор, Марія Олійник, Марійка Залішук, Катерина Залішук, Ярослава Комічак; по 5 дол. – Галина Байда, Богдана Михайлишин, Анна Матіяш, Ольга Манастирська, Ольга Кармазин, Наталія Щерба, Леся Харітон, Стефанія Конецька.

Дружині Іванні Старощак з родиною висловлюємо щирі співчуття.

Марійка Залішук, голова 27-го Відділу СУА м. Пітсбургу.

У світлу пам’ять бл. п. Катерини (Радик) Глинянської складаємо 25 дол. на Пресовий Фонд журналу „Наше Життя”.

Євгенія Новаківська,
голова 54-го Відділу СУА ім. 500 героїнь Кінгірі.

Д-р Дарія Новаківська-Лиса, пресова референтка.

ЩИРО ДЯКУЄМО!
Екзекутива СУА.

СТИПЕНДІЙНА АКЦІЯ СУА

ПОЖЕРТВИ ЗА ЧЕРВЕНЬ

939,63 дол. – Мирон Б. Кравчук (Bristol-Myers Squibb Matching Fund through United Way) (98); 660 дол. – 83-ій Відділ СУА; 500 дол. – д-р Любомир і Марія Явні (86); 340 дол. – Данило Базарко (Bristol-Myers Squibb Matching Fund through United Way) (98); 220 дол. – Marta Mulyk Baxer (86), Dr. Andreas & Irena Wojko (106), Христина Пастернак Паниця (56), Христина і Богдан Турченюки (90); 200 дол. – Данило і Люба Більовщуки (4), Софія Головка (11), Михайло Свинчук; 150 дол. – Володимир і Уляна Дячуки (ВЧ); 110 дол. – Марта Бородайко (36), Martha Borodayko (BCS Financial Corporation Matching Gift Program), Ольга Пастернак (56); 50 дол. – Tillie Decyk, Mary Gaboda; 25 дол. – Ann Sulyma, Данило Ткач; 21 дол. – Рената Бігун (28); 20 дол. – Софія Барусевич (56); 10 дол. – Анна Ірас;

У ПАМ’ЯТЬ...

У світлу пам’ять нашої найдорожчої сестри, швагерки і тети бл. п. Марти Крамарчук на Стипендійну акцію СУА (через 47-ий Відділ СУА) складаємо: 1,000 дол. – Мирон і Галя Тицькі; по 500 дол. – Гері і Ірена Вольфи, Рональд і Ліда Стівенсі, Юрій і Дебі Чорнобілі; 150 дол. – Андрій Чорнобіль.

Анна Чорнобіль.

In memory of Marta B. Kramarchuk, please accept our donation in the amount of \$20 to the UNWLA, Inc. Scholarship Program through Branch 47 in Rochester, NY.
Mark and Mila Kojen.

Замість квітів на могилу дорогої бл. п. Лідії Децик складаємо 100 дол. на Стипендійну акцію СУА (через 70-ий Відділ СУА).

Дарія Колатало і Ірена Юркевич.

Замість квітів на могилу улюбленої вчительки бл. п. Лідії Мінко, яка відійшла у вічність у Львові на 100-у році життя, складаю 50 дол. (через 86-ий Відділ СУА) на стипендії сиротам в Україні (через Стипендійну акцію СУА).

Леся Кузик-Стебельська.

У світлу пам’ять бл. п. Леонарда Бонакорси складаємо 50 дол. (через 86-ий Відділ СУА) на Стипендійну акцію СУА на стипендії сиротам в Україні.

Леся і Мирон Стебельські.

ЩИРО ДЯКУЄМО!

М. Орися Яцусь, скарбник стипендій СУА.
Марія Полянська, референтка стипендій СУА.

Наталка ПОКЛАД

ОСІННІЙ КИЛИМОК

Ранок виткав килимок –
до листочка – ще листок:
золотистий – тополинний,
зеленавий – горобиний,
блідо-жовтий – яблуневий,
червонястий – черешневий...
Хризантеми – у куточок –
ой і гарний килимок.

Євген ГУЦАЛО

ЗАЙЦІ В ПОЛІ ВАРЯТЬ БОРЩ

Коли йде осінній дощ,
зайці в полі варять борщ.

Зайці варять борщ у полі
з буряків та бараболі.

Зайці моркву в борщ кладуть
і капусту в борщ січуть.

Зайці в борщ кладуть квасолю,
Сиплють перцю, сиплють солі.

Листя кидають із лавра,
щоб удався борщ на славу.

І на славу в зайців борщ,
коли йде осінній дощ!

Євген ГУЦАЛО

ЛОСІ

В темнім лісі ходить осінь.
В темнім лісі ходять лосі.
Лосенята, лось, лосиха
В лісі ходять тихо-тихо.
Та тихіше, аніж лосі,
В темнім лісі ходить осінь.

КАЗКА ПРО СОНЯШНОГО ЗАЙЧИКА

Далеко-далеко, в Країні Світла, в Соняшному палаці жив Зайчик, але він був незвичайний, тому що батьки в нього були – тепле Сонечко та безмежне Небо. Мав він дуже багато друзів серед звірів, птахів, квітів, трав.

Понад усе любив Зайчик мандрувати. І от одного разу він зібрався до Райдужного міста, де жила його тітонька Веселка. Як зраділа добра жінка, коли побачила улюбленого небожа, і вирішила зробити йому подарунок. Дала вона Зайчикові чарівне люстерко.

– Як подивишся в нього, то побачиш усіх людей з їхніми radoщами та печалями, – сказала тітонька Веселка.

Зрадів Зайчик, подякував за подарунок, зазирнув у нього й побачив, що деякі люди ходять стурбовані та засмучені. Подумав він тоді:

– Ці люди стали такі через те, що забули дивитися навколо себе, і тому тепер вони не бачать нічого гарного. Вирішив тоді Зайчик показати їм усю красу, яка навколо.

– Якщо я опинюся в люстерку, – розмірковував він, – то зможу дійти до людей.

Раз!!! І Зайчик уже був там.

– Скільки всіляких людей! – вигукнув він. – Як багато цікавого ... і все таке незвичайне...

Зайчик стрибав з квітки на квітку, з дерева на дерево, уважно все розглядаючи. Аж раптом почув:

– Дивіться! Хто це такий?! Як він швидко бігає...

Соняшний Зайчик озирнувся й побачив, що люди, які були щойно засмучені, тепер дивилися на нього й ... усміхалися!

“Так! – подумав Зайчик. – Я знаю, як привернути увагу людей до гарного. Вони тепер стежитимуть за моїми рухами та й усе роздивлятимуться.

З тих пір, як виходить Сонечко, Зайчик стрибає в люстерко та й опиняється серед людей і несе їм свою соняшну усмішку – тепло Сонечка та глибочінь Неба.

Леся СИЛЕНКО

ОСІННЄ

Вже теплі
вечори літні
місяць серпиком
вижав усі
і поскладав

поза хмари,
позаховував.
А в неділю
виїхав голубий
ранок
на золотому коні
і привітався:
“Доброї осені!”

ПОЖЕРТВИ НА УКРАЇНСЬКИЙ МУЗЕЙ В НЬЮ-ЙОРКУ

ЧЕРВЕНЬ 2004 р.

ТРИВАЛИЙ ФОНД

На Меморіальний Фонд ім. Ірени Моцюк склали: по 100 дол. – Ярослав і Марія Кіцюки, Володимир і Анна Козицькі.

ПОЖЕРТВИ

По 5,000 дол. – СУМА (Йонкерс), Федеральна Кредитова Кооператива, Українська Федеральна Кредитова Спілка, Рочестер, Н.-Й.; 3,000 дол. – Марія Савицька; 1,000 дол. – Віра Камінська; по 100 дол. – Андрій і Ляриса Пашуки, Віра Левицька; 90 дол. – Ольга Гаєцька; 50 дол. – д-р Ярослав і Віра Білинські; 40 дол. – Іван і Стефанія Серанти; 45 дол. – д-р Володимир Петришин; по 30 дол. – Микола і Оксана Коропецькі, Роман і Галина Шраменки, Таїсса і Матей Мелешки; по 25 дол. – Лаура Заїка, Віра Тодорів, Богдан і Віра Боднаруки, Петро Лицишин; по 20 дол. – William & Elizabeth Barna, Марія Кюс, Богдан Лукашевський, Аркадія Стебельська, Микола і Ірена Пітули, Юрій Форис; по 15 дол. – Jerry Losowy, Ярослава Попович; по 10 дол. – Анатолій і Лариса Чернати, Оксана Ленець, Мирослава Гук, Ніна Панчак, Христина Карпевич, Левко Майстренко; 5 дол. – Helen J. Sraton; 2 дол. – Н.Н.

БУДІВЕЛЬНИЙ ФОНД

5,000 дол. – Стефанія Савчук; по 1,000 дол. – Евген Змий (The Pfizer Foundation), Товариство Українських Інженерів, (відділ у Філадельфії); по 500 дол. – 99-ий Відділ СУА, Ольга Лещук; 300 дол. – Зенон Масний; по 100 дол. – Marie Menendez (The Moody's Foundation), Стефанія Чернодольська; 50 дол. – Микола Конрад (Авауа); 40 дол. – Ольга Городецька; 30 дол. – Василь Марущак; по 25 дол. – Марія Пінага, Стефанія Терлецька; 10 дол. – Анатолій і Лариса Чернат.

З НАГОДІ

In honor of our loyal and generous friends, **Lida and Oles Piasecky**, for their support of the arts and of other Ukrainian causes, we are donating \$500 to the Museum's Bulding Fund.

Chrystyna B. and Henry T. Sheldon.

З радісної нагоди вінчання дорогої сестри Христі Лазор з Адріаном Стециком складаємо 50 дол. на потреби УМ.

Молодятам бажаємо багато щастя і Божих ласк на „Многії літа”.

Юрій і Ірена Телепки з родиною.

ЗАМІСТЬ КВІТІВ НА БУДОВУ МУЗЕЮ

In Memory of **Dr. Lydia S. Lashewych**, who passed away on June 2, 2004, the following donations were made: \$100 – Dr. George & Luba Stefaniwsky, Dr. & Mrs. Wasyl Salak; \$50 – Zinna Marynec, Julia Masnyk, Irena Ostapiuk, Wolodymyra Tesluk, Mrs. W. Welyczkowski, Mr. & Mrs. Zenon Mandich, Helen Bobylak; \$25 – Iwanna Martynec.

In memory of **Russell W. Schuter**, I am donating \$20.
Broome County Casa.

In memory of **Russell W. Schuter**, we are donating \$25.
Anthony and Carole Day.

У пам'ять бл. п. Любослава Гуцалука складаємо 100 дол.

Левко Майстренко і Ніна Наливайко.

У пам'ять бл. п. Стефанії Савицької і Михайла Манчака складаю 50 дол. (через 70-ий Відділ СУА).
Іванна Кулик.

Замість квітів на могилу д-р Ліди Паньків-Ляшевич складаю 50 дол.

Онуцці і родині висловлюю щирі співчуття.

Богдан Марків.

У пам'ять бл. п. д-р Лідії Паньків-Ляшевич складаю 100 дол.
Надія Бігун.

ЗАМІСТЬ КВІТІВ НА ПОТРЕБИ МУЗЕЮ

У десяту річницю відходу у вічність мого дорогого чоловіка бл. п. Володимира Папуги складаю 100 дол.
Катерина Папуга.

У пам'ять бл. п. Ореста Питляра складаю 25 дол.
Олена Качала.

У пам'ять бл. п. Ольги Мороз складаю 25 дол.
Олена Качала.

У пам'ять бл. п. Марії Палідвор складаю 50 дол.
Надія Дейчаківська.

Замість квітів на могилу св. п. Марії Худяк складаю 50 дол.
Надія Дейчаківська.

Замість квітів на могилу дорогого бл. п. Ростислава Шутера складаємо 100 дол.

Д-р Леонід і Оксана Мостовичі.

ЩИРО ДЯКУЄМО ЗА ПІДТРИМКУ!

УПРАВА І АДМІНІСТРАЦІЯ УМ.

ГОЛОВНА УПРАВА СОЮЗУ УКРАЇНОК АМЕРИКИ

ПОЧЕСНА ГОЛОВА СУА
Анна Кравчук

Ірина Куровицька — голова СУА

ЕКЗЕКУТИВА

Марія Томоруг
Софія Геврик

Оксана Фаріон

Мотря Воевідка-Слоневська

Марта Данилюк
Христина Ярема
Надія Цвях
Меланія Грибович
Катерина Немира
Марта Богачевська-Хом'як
Ірина Стецьків

РЕФЕРЕНТУРИ

Варка Бачинська
Катерина Івасишин
Марія Пазуняк
Марія Полянська
Ольга Тритяк
Лариса Мельник-Диржка

— 1-ша заступниця голови
— 2-га заступниця голови для справ організаційних
— 3-тя заступниця голови для справ культури
— 4-та заступниця голови для справ зв'язків
— протоколярна секретарка
— англомова секретарка
— фінансова секретарка
— скарбник
— для справ преси
— вільний член
— вільний член

— суспільної опіки
— виховна
— музейна
— стипендій
— архівальна
— екології

ГОЛОВИ ОКРУЖНИХ УПРАВ

Лідія Казевич — Дітройт
Христина Хомин-Іжак — Філадельфія
Надія Савчук — Нью-Йорк
Марта Стасюк — Північний Нью-Йорк
Катерина Воловодюк — Нью-Джерзі
Іванна Шкарупа — Огайо
Любомира Калін — Чикаго
Діонізія Брочинська — Нова Англія
Маріянна Заяць — Центральний Нью-Йорк
Уляна Глинська — зв'язкова віддалених відділів

КОНТРОЛЬНА КОМІСІЯ

Іванна Ратич — голова
Лідія Закревська — член
Надія Шмігель — член
Рената Заяць — заступниця
Христина Мельник — заступниця

Оксана Скипакевич Ксенос — парламентарист

Ірена Чабан — головний редактор журналу "Наше Життя"
Тамара Стадниченко — редактор англомовної частини журналу

THE NATIONAL BOARD OF THE UKRAINIAN NATIONAL WOMEN'S LEAGUE OF AMERICA, INC.

HONORARY PRESIDENT
Anna Krawczuk

Iryna Kurowyckyj — President

EXECUTIVE COMMITTEE

Maria Tomorug
Sophia Hewryk
Oxana Farion
Motria Voyevodka-Slonievsky
Marta Danyluk
Christina M. Jarema
Melania Hrybowych
Nadia Cwiach
Kateryna Nemyra
Martha Bohachevsky-Chomiak
Irena Steckiwi

— 1-st Vice President
— 2nd VP — Membership
— 3rd VP — Culture
— 4th VP — Public Relations
— Recording Secretary
— Corresponding Secretary (engl.)
— Treasurer
— Financial Secretary
— Press
— Member-at-Large
— Member-at-Large

STANDING COMMITTEES

Barbara Bachynsky
Katherine Iwasyshyn
Maria Pazuniak

Maria Polanskyj
Olga Trytyak
Larysa Melnyk Dyrszka

— Social Welfare Chairwoman
— Education Chairwomen
— Art/Museum Chairwoman
— Scholarship/Student Sponsorship Program Chairwoman
— Archives Chairwoman
— Ecology Chairwoman

REGIONAL COUNCILS

Lydia Kazewych — Detroit
Christine Chomyn-Izak — Philadelphia
Nadia Sawczuk — New York City
Martha Stasiuk — New York - North
Kateryna Volovodiuk — New Jersey
Iwanna Shkarupa — Ohio
Lubomyra Kalin — Chicago
Dionisia Brochynsky — New England
Mary-Ann Zajac — New York - Central
Uljana Hlynsky — Liaison for Branches-at-Large

AUDITING COMMITTEE

Joanna Ratych — Chairwoman
Lidia Zakrewsky — Member
Nadia Shmigel — Member
Renata A. Zajac — Alternate
Christine Melnyk — Alternate

Oksana Skypakewych Xenos — Parliamentarian

Ірена Чабан — Editor-in-Chief "Our Life"
Тамара Стадниченко — English editor "Our Life"

КАНЦЕЛЯРІЯ СУА / UNWLA Inc. HEADQUARTERS:

203 Second Avenue, New York, NY 10003
Tel.: (212) 533-4646; Fax: (212) 533-5237

Електронна пошта / e-mail: unwla@unwla.org
Website: www.unwla.org

Адміністратор бюро — **Наталія Дума**
Office administrator — **Natalia Duma**
Години урядування: від 10:00 до 4:00 по пол.

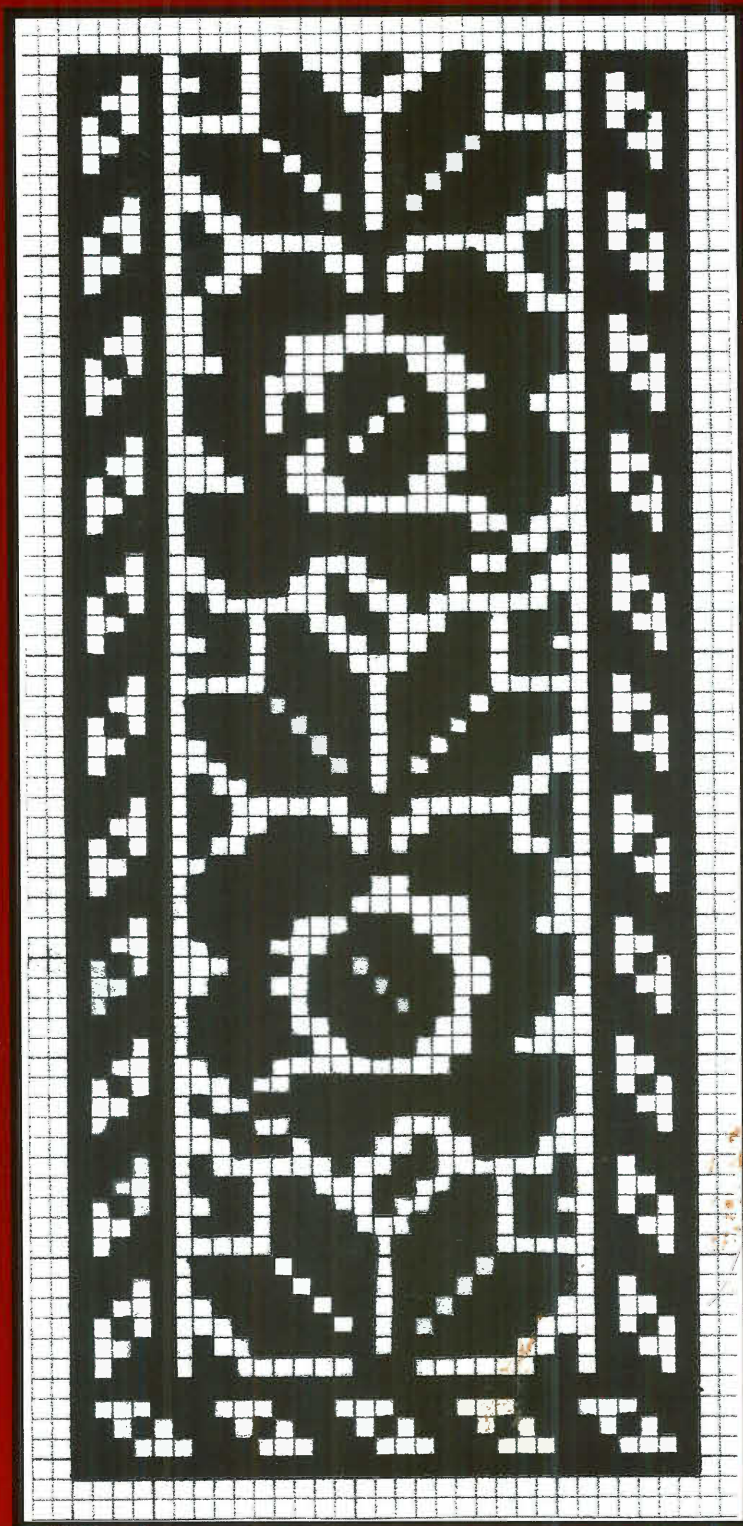
СТИПЕНДІЙНА АКЦІЯ СУА / UNWLA Inc. SCHOLARSHIP PROGRAM:

171 Main Street, P.O. Box 24, Matawan, NJ 07747-0024
Tel.: (732) 441-9530; Fax: (732) 441-9377
Maria Polanskyj, Chair

УКРАЇНСЬКИЙ МУЗЕЙ / THE UKRAINIAN MUSEUM:

203 Second Avenue, New York, NY 10003
(212) 228-0110 Fax (212) 228-1947
E-mail: info@ukrainianmuseum.org
Website: www.ukrainianmuseum.org

Орнамент в "ружі", село Романівка, Тернопільське поділля.
Вишивати чорними нитками.
Видання Союзу Українок Америки - перевидано в електронному форматі в 2012 році. Архів СУА - Нью Йорк, Н.Й. США.